

**Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury
Politechniki Rzeszowskiej**

**Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia
(WSZJK)**

Opracowała: Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia

Zaopiniował:
Pełnomocnik Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia

Zatwierdził:
Dziekan WBIŚiA

Dr inż. Marzena Klos

Dr hab.inż. Piotr Koszelnik, prof.PRz.

.....

data i podpis

.....

data i podpis

SPIS TREŚCI

1	Podstawa prawna	6
2	Uczelniany system zapewniania jakości (USZJ)	7
3	Wydziałowy system zapewniania jakości kształcenia (WSZJK)	9
3.1	Charakterystyka i struktura organizacyjna Wydziału	9
3.2	Cele kształcenia, sylwetki absolwentów	12
3.3	Cele, zakres działania i odpowiedzialności WSZJK	22
3.4	Weryfikacja i doskonalenie zakładanych efektów kształcenia	25
4	Proces weryfikacji stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia	29
5	Polityka jakości kształcenia WBIŚiA	30
6	Proces 1 – realizacja procesu dydaktycznego	32
6.1	Podstawa formalna procesu	32
6.2	Cel procesu	32
6.3	Zakres procesu	32
6.4	Realizacja procesu dydaktycznego	33
6.5	Częstotliwość	35
6.6	Odpowiedzialność	35
6.7	Monitorowanie procesu	35
6.8	Działania naprawcze	36
6.9	Działania zapobiegawcze	36
7	Proces 2 – praktyki studenckie	37
7.1	Podstawa formalna procesu	37
7.2	Cel procesu	37
7.3	Zakres procesu	38
7.4	Odpowiedzialność	38
7.5	Rodzaj, termin i czas trwania praktyk	38
7.6	Opis postępowania w ramach procesu	39

7.6.1	Postanowienia ogólne	39
7.6.2	Organizacja praktyk	41
7.6.3	Zaliczanie praktyk studenckich	43
7.6.4	Postanowienia końcowe	44
7.7	Załączniki	45
8	Proces 3 - hospitacja	51
8.1	Podstawa formalna procesu	51
8.2	Cel procesu	51
8.3	Zakres procesu	51
8.4	Częstotliwość	51
8.5	Odpowiedzialność	51
8.6	Monitorowanie procesu	52
8.7	Działania naprawcze	52
9	Proces 4 - ankietyzacja	54
9.1	Podstawa formalna procesu	54
9.2	Cel procesu	54
9.3	Zakres procesu	54
9.4	Częstotliwość	55
9.5	Odpowiedzialność	55
9.6	Monitorowanie procesu	55
9.7	Działania naprawcze	58
10	Proces 5 – weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych przez studentów	60
10.1	Podstawa formalna procesu	60
10.2	Cel procesu	60
10.3	Zakres procesu	61
10.4	Zasady weryfikowania założonych efektów kształcenia	62
10.4.1	Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia	62

10.4.2	Kryteria ilościowe stosowane przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych.....	62
10.5	Częstotliwość.....	63
10.6	Odpowiedzialność	63
10.7	Monitorowanie procesu.....	63
10.8	Działania naprawcze.....	64
10.9	Działania zapobiegawcze.....	64
11	Proces 6 – proces dyplomowania.....	65
11.1	Podstawa formalna procesu.....	65
11.2	Cel procesu	66
11.3	Ogólne zasady dotyczące prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich	66
11.4	Wymagania szczegółowe stawiane pracom dyplomowym inżynierskim i magisterskim	70
11.5	Wykaz dokumentów składanych przed obroną pracy dyplomowej	75
11.6	Archiwum Prac Dyplomowych (APD)	77
11.7	Antyplagiatowa procedura postępowania z pracą dyplomową inżynierską/magisterską na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury	78
11.8	Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych inżynierskich i magisterskich	81
11.9	Ukończenie studiów	85
11.10	Wzór dyplomu ukończenia studiów wyższych pierwszego i drugiego stopnia	87
11.11	Elektroniczny album studentów. Elektroniczna księga dyplomów	88
12	Proces 7 – działania zapobiegawcze i naprawcze	110
12.1	Podstawa formalna procesu.....	110
12.2	Cel procesu	111
12.3	Zakres procesu.....	111
12.4	Częstotliwość.....	112
12.5	Odpowiedzialność	112
12.6	Monitorowanie procesu.....	113
12.7	Działania zapobiegawcze.....	113
12.8	Działania naprawcze.....	114

13	Proces 8 – zapobieganie i postępowanie w razie wykrycia zjawisk patologicznych związanych z procesem kształcenia	115
13.1	Podstawa formalna procesu.....	115
13.2	Cel procesu	116
13.3	Zakres procesu.....	116
13.4	Odpowiedzialność	116
13.5	Monitorowanie procesu	116
13.6	Działania naprawcze i zapobiegawcze.....	117

1 Podstawa prawna

Zadania Uczelnianego oraz Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości wynikają bezpośrednio z ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.); rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596).

Od dnia 24 maja 2007 roku w zakresie zapewniania jakości kształcenia obowiązywała w Politechnice Rzeszowskiej uchwała nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej.

Uzupełniały ją zarządzenia:

- Zarządzenie Nr 13/2008, Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej.

Dnia 21 marca 2013 roku uchwalono Uchwałę nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej. Uchwałę tą wsparły zarządzenia Rektora:

- Zarządzenie Nr 41/2016 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 38/2016 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 20 października 2016 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia na Politechnice Rzeszowskiej. (powołanie pełnomocnika ds. zapewniania jakości kształcenia).
- Zarządzenie Nr 38/2016 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 20 października 2016 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia na Politechnice Rzeszowskiej.
- Zarządzenie nr 23/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z 23.05.2013 r. w sprawie utworzenia Biura ds. Jakości Kształcenia na Politechnice Rzeszowskiej.
- Zarządzenie Nr 55/2016 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej Uczelni. (dotyczy likwidacji biura ds. jakości kształcenia, dział kształcenia- zajmuje się sprawami jakości kształcenia).

- Zarządzenie Nr 46/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych.

2 Uczelniany system zapewniania jakości (USZJ)

W strukturze systemu funkcjonuje Uczelniana Księga Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Księgi Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Księgi Zapewnienia Jakości Kształcenia w Jednostkach międzywydziałowych (SJO, SWFiS). W dokumentach tych zawarto ramowe sposoby realizacji wybranych elementów procesu dydaktycznego. Zawierają one również aktualne Polityki Jakości. Swoim zakresem obejmuje wszystkie działania realizowane w Politechnice Rzeszowskiej. W ramach powyższego:

- zidentyfikowano procesy konieczne dla systemu jakości,
- określono kolejność procesów i wzajemne oddziaływanie tych procesów,
- określono kryteria i metody potrzebne dla zapewnienia efektywnego działania tych procesów i sterowania nimi,
- zapewniono dostępność środków i informacji niezbędnych dla wspierania działania i monitorowania tych procesów,
- prowadzi się monitorowanie, pomiar i analizy wybranych procesów,
- wdraża się działania niezbędne dla osiągnięcia planowanych wyników oraz ciągłego doskonalenia tych procesów.

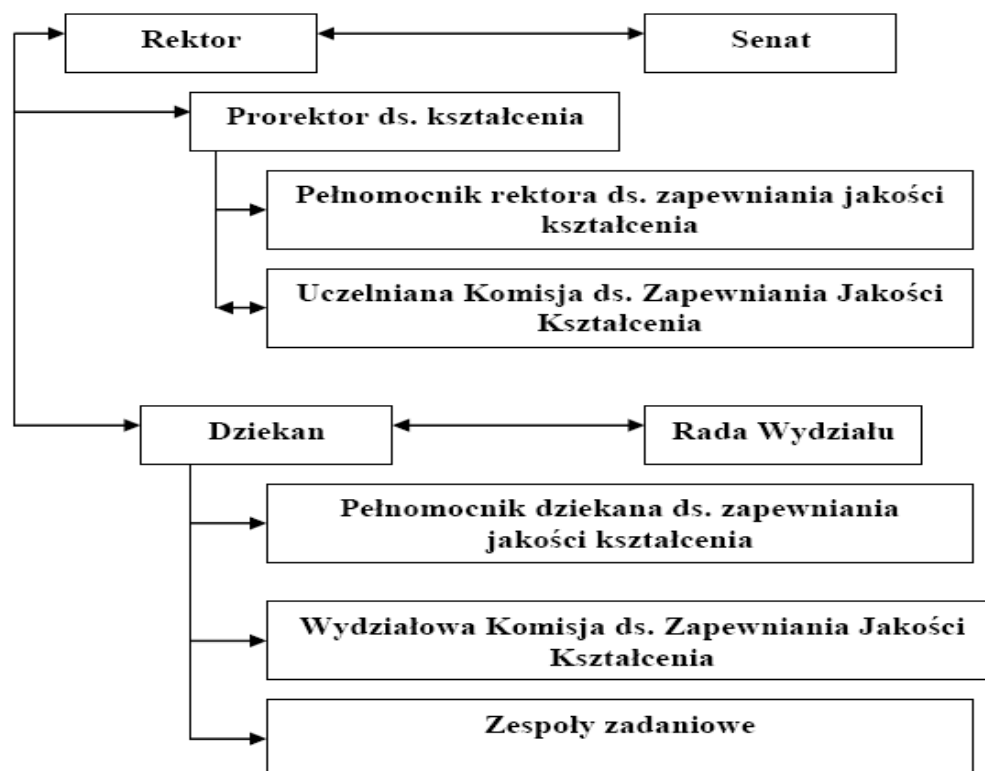
Ogólnym celem funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej jest stałe doskonalenie procesu kształcenia studentów w taki sposób, aby umożliwić im wejście w życie zawodowe i społeczne, zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy. Procesy systemu jakości, obejmują działania od rozpoznania oczekiwań i określenia wymagań Klienta, aż po ocenę stopnia ich zaspokojenia. Są one zgodne z ustanowioną w Politechnice Rzeszowskiej Polityką Jakości.

USZJK swoim zakresem działania obejmują:

- ocenę prowadzonych zajęć dydaktycznych;
- monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia na wszystkich poziomach i formach kształcenia;
- ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia zdefiniowanych dla prowadzonych kierunków;

- ocenę zasobów materialnych, w tym infrastrukturę dydaktyczną i naukową, a także środki wsparcia dla studentów;
- funkcjonowanie systemu informacyjnego (tj. sposobu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnianiu jakości kształcenia);
- publiczny dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów;
- ocenę mobilności studentów;
- monitorowanie losów absolwentów;
- ocenę jakości kadry akademickiej prowadzącej i wspierającej proces kształcenia oraz realizowanej polityki kadrowej;
- udział pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia;
- ocenę poziomu naukowego jednostki mającego wpływ na jakość kształcenia.

Strukturę organizacyjną Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej przedstawiono na zamieszczonym schemacie

Uczelniana Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia została powołana zarządzeniem nr 17/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 kwietnia 2013 r.

Skład UKZJK stanowią:

- pełnomocnicy dziekanów ds. zapewniania jakości kształcenia;
- pełnomocnicy ds. zapewniania jakości kształcenia w jednostkach międzywydziałowych;
- przedstawiciel doktorantów wybrany przez uczelniany organ Samorządu Doktorantów;
- przedstawiciel studentów wybrany przez uczelniany organ Samorządu Studenckiego;
- zastępca kanclerza ds. organizacji kształcenia;
- kierownik Działu Informacji, Karier i Promocji.

Przewodniczącym Komisji jest Pełnomocnik Rektora ds. zapewniania jakości kształcenia. Do zadań UKZJK należy koordynowanie działań mających na celu ciągłe doskonalenie i unowocześnianie procesu kształcenia oraz poprawę warunków jego realizacji, a także monitorowanie i doskonalenie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

W ramach USZJK dział kształcenia- zajmuje się sprawami jakości kształcenia min. wspieraniem koncepcyjno-organizacyjnym działań pełnomocnika rektora ds. zapewniania jakości kształcenia oraz współpracą z wydziałowymi pełnomocnikami ds. zapewniania jakości kształcenia. Udziałem w opracowaniu koncepcji badań jakości kształcenia oraz ogólnouczelnianych narzędzi badawczych, koordynowaniem procesu przeprowadzania badań i wstępną analizą wyników. Organizowaniem spotkań, szkoleń i seminariów. Promowaniem dobrych praktyk w zakresie jakości kształcenia w Uczelni. Bieżącym monitorowaniem procesu wdrażania i doskonalenia wydziałowych systemów zapewniania jakości kształcenia, monitorowaniem doświadczeń wybranych krajowych i zagranicznych szkół wyższych w zakresie jakości kształcenia, sporządzaniem raportów i zestawień. Przygotowaniem rocznego sprawozdania na temat jakości kształcenia w Uczelni. Wszelkie informacje nt. USZJK dostępne są na stronie internetowej Uczelni.

3 Wydziałowy system zapewniania jakości kształcenia (WSZJK)

3.1 Charakterystyka i struktura organizacyjna Wydziału

Obecnie na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury na czterech kierunkach: *budownictwo*, *inżynieria środowiska*, *architektura* oraz *ochrona środowiska* kształci się około 2422 studentów, przy czym ponad 1786 na studiach stacjonarnych i blisko 636 - na studiach niestacjonarnych. Studia są prowadzone dwustopniowo: I stopień - studia inżynierskie, II stopień - studia magisterskie.

Rezultaty prac badawczych prowadzonych na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury PRz zostały opublikowane w licznych artykułach zamieszczonych w monografiach, czasopismach o zasięgu międzynarodowym i krajowym, innych wydawnictwach zwartych, a także w referatach na znaczących konferencjach międzynarodowych i krajowych. Aktywność publikacyjna pracowników Wydziału od wielu lat utrzymuje się na wysokim poziomie, wykazując lekką tendencją wzrostową w ostatnich latach. Rezultatem prowadzonej działalności badawczej są również wdrożone opracowania technologiczne i zgłoszenia patentowe. Pracownicy Wydziału wykonują na rzecz przemysłu różnorodne prace, związane z zastosowaniem wyników badań teoretycznych w praktyce, opracowaniem specjalistycznych ekspertyz oraz wdrażaniem wybranych rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych i firmach usługowych zlokalizowanych głównie w regionie południowo-wschodnim. Prace te są ściśle związane z potrzebami zgłaszanymi przez firmy współpracujące od wielu lat z Wydziałem.

Wydział prowadzi również działalność naukowo-badawczą we współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Pracownicy Wydziału są inicjatorami i aktywnymi uczestnikami programów międzynarodowej współpracy naukowej; działalność ta obejmuje zarówno bieżącą tematykę badań i wymianę doświadczeń jak też organizację konferencji naukowych. Wydział współpracuje z ośrodkami naukowymi z Portugalii, Niemiec, USA, Kanady, Ukrainy, Słowacji, Holandii oraz Chorwacji. Forum wymiany doświadczeń jest m.in. cykliczna międzynarodowa *Konferencja Naukowa Rzeszowsko-Lwowsko-Koszycka n/t: "Aktualne problemy budownictwa i inżynierii środowiska"*, współorganizowana przez Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury PRz, Wydział Budownictwa Politechniki Lwowskiej oraz Wydział Budownictwa Uniwersytetu Technicznego w Koszycach. Współpraca ta dotyczy przede wszystkim wymiany pracowników, realizacji interesujących obie strony badań, organizacji seminariów, udziału w programach międzynarodowych, wymiany publikacji.

W 1993 roku Wydział uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dyscyplinie *budownictwo*. Dotychczas Rada Wydziału nadała stopień naukowy doktora 38 osobom oraz wszczęła przewody doktorskie kolejnych 19 osób.

Od listopada 2012 r. Wydział posiada również uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie *budownictwo*. Dotychczas Rada Wydziału nadała stopień naukowy doktora habilitowanego 3 osobom.

W grudniu 2012 r. WBIŚiA uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dyscyplinie *inżynieria środowiska*. Pierwszy przewód doktorski w tej dyscyplinie został obroniony w 2015 r. Dotychczas zostały wszczęte przewody doktorskie kolejnych 17 osób.

Dnia 1 października 2013 r. uruchomione zostały studia III stopnia (doktoranckie) na kierunku *budownictwo*. Dnia 1 października 2014 r. uruchomione zostały studia III stopnia (doktoranckie) na kierunku *inżynieria środowiska*.

Ogólna liczba nauczycieli akademickich na Wydziale wynosi obecnie 138, w tym 9 profesorów z tytułem naukowym, 18 profesorów nadzwyczajnych PRz, 65 doktorów, w tym 51 adiunktów, 10 starszych wykładowców i 4 wykładowców oraz 45 asystentów.

W skład Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury wchodzi 1 katedra, 13 zakładów oraz Wydziałowe Laboratorium Badań Konstrukcji (Tabela).

Jednostka organizacyjna	Kierownik
Katedra Geodezji i Geotechniki im. Kaspra Weigla	dr hab. inż. Izabela Skrzypczak, prof. PRz
Katedra Infrastruktury i Gospodarki Wodnej	prof. dr hab. inż. Józef Dziopak
Zakład Inżynierii i Chemii Środowiska	dr hab. inż. Piotr Koszelnik, prof. PRz
Katedra Inżynierii Materiałowej i Technologii Budownictwa	prof. dr hab. inż. Grzegorz Prokopski
Katedra Konserwacji Zabytków	dr hab. inż. Marek Gosztyła, prof. PRz
Katedra Konstrukcji Budowlanych	prof. dr hab. inż. Aleksander Kozłowski
Katedra Mechaniki Konstrukcji	prof. dr hab. inż. Leonard Ziemiański
Katedra Zaopatrzenia w Wodę i Odprowadzania Ścieków	prof. dr hab. inż. Janusz Rak
Zakład Budownictwa Ogólnego	dr hab. inż. Lech Lichołai, prof. PRz
Zakład Ciepłownictwa i Klimatyzacji	dr hab. inż. Vyacheslav Pisarev, prof. PRz
Zakład Dróg i Mostów	dr hab. inż. Tomasz Siwowski, prof. PRz
Zakład Oczyszczania i Ochrony Wód	dr hab. inż. Witold Niemiec, prof. PRz

Zakład Projektowania Architektonicznego i Grafiki Inżynierskiej	dr hab. inż. arch. Prokopska Aleksandra, prof. PRz
Zakład Urbanistyki i Architektury	dr hab. inż. arch. Adam Rybka, prof. PRz
Wydziałowe Laboratorium Badań Konstrukcji	dr inż. Lucjan Janas

3.2 Cele kształcenia, sylwetki absolwentów

Kierunek *architektura* kształci specjalistów w zakresie: projektowania architektonicznego i urbanistycznego, budownictwa mieszkaniowego, usługowego, przemysłowego oraz budownictwa energooszczędnego. W zakresie urbanistyki student uzyskuje wiedzę na temat projektowania urbanistycznego zespołów mieszkaniowych i usługowych, przestrzeni publicznych, terenów zieleni, a także planowania przestrzennego i regionalnego.

Na kierunku *budownictwo* kształceni są specjaliści, którzy opierając się na nabytej wiedzy teoretycznej i umiejętnościach praktycznych uzyskują podstawy do pracy w zakresie projektowania, wykonawstwa jak również remontów obiektów budowlanych i inżynierskich oraz nadzorowania i zarządzania procesami budowlanymi z wykorzystaniem nowoczesnych technik komputerowych. Na studiach II-go stopnia student ma do wyboru dwie specjalności; konstrukcje budowlane i inżynierskie oraz drogi i mosty, a w ich ramach sześć specjalizacji: konstrukcje budowlane i inżynierskie, budownictwo miejskie, budownictwo zrównoważone, komputerowa analiza konstrukcji, budowa i utrzymanie mostów, budowa i utrzymanie dróg.

Kierunek *inżyniera środowiska* obejmuje kształcenie w zakresie projektowania, wykonawstwa i eksploatacji sieci oraz pompowni wodnych, funkcjonowania sieci gazowych, instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i specjalnych instalacji sanitarnych. Na kierunku inżyniera środowiska kształcenie odbywa się w specjalności inżyniera komunalna. W ramach tej specjalności na studiach II stopnia studenci mogą wybierać następujące specjalizacje: uzdatnianie wód, oczyszczanie ścieków i utylizacja odpadów, zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, ciepłownictwo i klimatyzacja, alternatywne źródła energii, infrastruktura i ekorozwój.

Na kierunku *ochrona środowiska* kształci się specjalistów posiadających umiejętności analizy procesów dokonujących się w przyrodzie oraz wpływu człowieka na środowisko. Student uzyskuje ogólną wiedzę przyrodniczo-techniczną oraz wiedzę specjalistyczną z zakresu ochrony przyrody, kontroli i kształtowania środowiska, oddziaływania człowieka na glebę, powietrze, wodę, gospodarowanie wodą oraz opadami.

Sylwetka absolwenta studiów I stopnia kierunku *architektura*

Absolwent studiów inżynierskich kierunku *architektura* otrzymuje tytuł zawodowy inżyniera architekta. Absolwent posiada wiedzę z historii i teorii architektury, historii i teorii urbanistyki, kultury i sztuki, socjologii, ekologii, podstaw kształtowania krajobrazu, mechaniki i fizyki budowli oraz projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Zna przepisy techniczno-budowlane, metody organizacji i przebiegu procesu inwestycyjnego, a także zasady etyki zawodowej architekta. Zgodnie z tą wiedzą posiada umiejętności projektowania obiektów architektonicznych o różnych funkcjach, spełniających wymagania estetyczne, techniczne i użytkowe, w tym potrzeby osób niepełnosprawnych. Potrafi również wykonać projekty urbanistyczne i plany zagospodarowania przestrzennego. Absolwent jest przygotowany do podjęcia działalności zawodowej w charakterze pracownika pomocniczego w pracowniach projektowych architektonicznych i urbanistycznych oraz wykonawstwie i nadzorze budowlanym. Absolwent jest gotowy do podjęcia studiów II-go stopnia (magisterskich)

Absolwenci dzięki nabytej wiedzy teoretycznej i umiejętnościom praktycznym uzyskują kwalifikacje do pracy polegającej na projektowaniu podstawowych obiektów budowlanych o funkcji mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej, handlowej, inwentarskiej, użyteczności publicznej. Potrafią tworzyć małe formy architektoniczne oraz większe założenia urbanistyczne z wykorzystaniem nowoczesnych technik komputerowych.

Celem kształcenia na kierunku *architektura* jest przekazanie wiedzy w zakresie podstaw projektowania obiektów budowlanych oraz planów urbanistycznych. Absolwent posiada umiejętności identyfikacji i rozwiązywania istotnych problemów dotyczących kształtowania elementów plastycznych, użytkowych i konstrukcyjnych kształtujących obiekty budowlane oraz kompozycyjnych, funkcjonalnych i przestrzennych wpływających na kształtowanie urbanistyki. Studia przygotowują absolwenta do pracy na stanowiskach samodzielnych oraz pracy w zespołach również interdyscyplinarnych.

Absolwenci studiów na kierunku *architektura* znajdą zatrudnienie w pracowniach projektowania architektonicznego i urbanistycznego, w administracji rządowej i lokalnych organach administracji samorządowej (na stanowiskach związanych z problematyką architektury i urbanistyki), w instytutach naukowo – badawczych, a także w dużych firmach

konsultingowych, developerskich, wykonawczych działających na rynku krajowym i międzynarodowym.

Absolwent kończący studia będzie posiadał niezbędną wiedzę umożliwiającą dalsze kształcenie na studiach II stopnia na kierunku *architektura*.

Sylwetka absolwenta studiów II stopnia kierunku *architektura*

Absolwent studiów magisterskich kierunku *architektura* otrzymuje tytuł zawodowy magistra inżyniera architekta. Absolwent posiada wiedzę i umiejętności w zakresie projektowania architektonicznego, urbanistycznego, planowania przestrzennego oraz projektowania konserwatorskiego. Nabył wiedzę z historii i teorii architektury, teorii urbanistyki, kultury i sztuki, socjologii, ekologii, podstaw kształtowania krajobrazu. Magister inżynier architekt powinien być świadomy swojej społecznej odpowiedzialności, w zakresie projektowania architektoniczno-budowlanego i urbanistycznego. Powinien posiadać umiejętności rozwiązywania problemów funkcjonalnych, użytkowych, budowlano-konstrukcyjnych i technologicznych w stopniu zapewniającym bezpieczeństwo i komfort użytkowania obiektów. Powinien znać obowiązujące przepisy i procedury techniczno-budowlane, ekonomikę projektowania, organizację procesu inwestycyjnego. Absolwent jest przygotowany do podjęcia twórczej działalności zawodowej w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego, zdobycia uprawnień zawodowych umożliwiających wykonywanie samodzielnych funkcji w budownictwie, projektowaniu i kierowaniu robotami budowlanymi w specjalności architektonicznej. Posiada również przygotowanie do kierowania zespołami wielodyscyplinarnymi w celu koordynowania ich prac, kierowania pracownikami projektowymi architektonicznymi i urbanistycznymi, podjęcia samodzielnej działalności. Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy w architektonicznych i urbanistycznych pracowniach projektowych, jednostkach administracji państwowej i samorządowej, instytucjach naukowo-badawczych oraz jednostkach zajmujących się doradztwem. Po ukończeniu studiów II-go stopnia absolwent posiada kompetencje architekta – specjalisty i posiadając umiejętności prowadzenia prac badawczych, jest przygotowany do podjęcia studiów III-go stopnia - doktoranckich.

Na kierunku *architektura* kształci się specjalistów, którzy dzięki nabytej wiedzy teoretycznej i umiejętnościom praktycznym uzyskują kwalifikacje do pracy polegającej na projektowaniu złożonych obiektów budowlanych o funkcji mieszkaniowej, usługowej,

przemysłowej, handlowej, inwentarskiej, użyteczności publicznej. Potrafią tworzyć małe formy architektoniczne oraz większe założenia urbanistyczne z wykorzystaniem nowoczesnych technik komputerowych.

Kształcenie w ramach studiów II-go stopnia umożliwia studentom osiągnięcie wiedzy o współczesnych tendencjach i kierunkach z zakresu, architektury, urbanistyki i budownictwa oraz uzyskanie informacji umożliwiających im elastyczne dostosowywanie się do dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku.

Celem kształcenia na kierunku *architektura* jest przekazanie wiedzy w poszerzonym zakresie z projektowania obiektów budowlanych oraz planów urbanistycznych. Absolwent posiada wyspecjalizowane umiejętności identyfikacji i rozwiązywania istotnych problemów dotyczących tworzenia elementów plastycznych, użytkowych i konstrukcyjnych kształtujących obiekty budowlane oraz kompozycyjnych, funkcjonalnych i przestrzennych wpływających na kształtowanie urbanistyki. Studia przygotowują absolwenta do pracy na stanowiskach samodzielnych oraz pracy w zespołach również interdyscyplinarnych.

Absolwenci studiów na kierunku *architektura* znajdą zatrudnienie w pracowniach projektowania architektonicznego i urbanistycznego, w administracji rządowej i lokalnych organach administracji samorządowej (na stanowiskach związanych z problematyką architektury i urbanistyki), w instytutach naukowo – badawczych, a także w dużych firmach konsultingowych, developerskich, wykonawczych działających na rynku krajowym i międzynarodowym.

Absolwent kończący studia będzie posiadał niezbędną wiedzę umożliwiającą dalsze kształcenie na studiach III-go stopnia na kierunku *architektura*.

Sylwetka absolwenta studiów I stopnia kierunku *budownictwo*

Po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku *budownictwo* absolwent, na podstawie zgromadzonej wiedzy teoretycznej i umiejętnościom praktycznych, jest przygotowany do podejmowania decyzji w zakresie prawidłowego stosowania materiałów budowlanych, projektowania podstawowych obiektów budownictwa mieszkaniowego, przemysłowego, inwentarskiego, użyteczności publicznej oraz dróg i mostów z wykorzystaniem nowoczesnych technik komputerowych. Zna aktualne trendy w projektowaniu robót budowlanych. Zna zasady wytrzymałości materiałów i mechaniki budowli i potrafi sformułować, utworzyć a następnie zastosować modele obliczeniowe prostych konstrukcji

inżynierskich. Projektuje proste obiekty budowlane. Potrafi tworzyć i odczytywać rysunki techniczne, rozpoznawać opracowania kartograficzne i geodezyjne oraz kierować robotami budowlanymi. Zna zasady analizy efektywności, kosztów i czasu realizacji robót budowlanych.

Absolwenci są także przygotowani do przeprowadzania remontów i modernizacji obiektów budowlanych i inżynierskich oraz nadzorowania procesów budowlanych i zarządzania nimi z wykorzystaniem nowoczesnych technik i technologii. Posiadają wiedzę dotyczącą: zasad i metod wykonywania budynków ich poszczególnych elementów, a także wytwarzania niektórych materiałów budowlanych; organizacji procesów produkcyjnych, tj. racjonalnego umiejscowienia w czasie i przestrzeni czynności technicznych oraz środków wytwarzania; optymalnego sterowania (zarządzania) procesem budowlanym z uwzględnieniem wymogów prawnych, ekonomicznych i ekologicznych. Są odpowiedzialni za bezpieczeństwo pracy własnej i współpracowników, są świadomi konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych, postępują zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Absolwenci są przygotowani do: kierowania wykonawstwem wszystkich typów obiektów budowlanych, współdziałania w projektowaniu obiektów, nadzoru wykonawstwa budowlanego. Absolwenci posiadają kwalifikacje do pracy w: przedsiębiorstwach wykonawczych i projektowych, nadzorze budowlanym, jednostkach administracji państwowej i samorządowej związanych z budownictwem, są przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Na kierunku *budownictwo* kształci się specjalistów, którzy dzięki nabytej wiedzy teoretycznej i umiejętnościom praktycznym uzyskują kwalifikacje do pracy w projektowaniu podstawowych obiektów budowlanych, wykonywaniu podstawowych obiektów budownictwa mieszkaniowego, przemysłowego, inwentarskiego, użyteczności publicznej oraz dróg i mostów z wykorzystaniem nowoczesnych technik komputerowych.

Celem kształcenia na kierunku *budownictwo* jest przekazanie wiedzy w zakresie podstaw projektowania obiektów i robót budowlanych oraz kierowania robotami budowlanymi. Wyrobienie umiejętności identyfikacji, projektowania i realizacji istotnych problemów dotyczących elementów i obiektów budowlanych. Przygotowanie absolwenta do pracy na stanowiskach samodzielnych oraz pracy zespołowej. Przygotowanie do problemów związanych z wykorzystaniem technologii energooszczędnych i odnawialnych źródeł energii. Absolwenci kierunku *budownictwo* mogą być zatrudnieni w przedsiębiorstwach

budowlanych, w biurach projektowych, jednostkach administracji państwowej, placówkach nadzoru budowlanego, laboratoriach badawczych.

Absolwent kończący studia będzie posiadał niezbędną wiedzę umożliwiającą dalsze kształcenie na studiach II stopnia na kierunku *budownictwo*.

Sylwetka absolwenta studiów II stopnia kierunku *budownictwo*

Po zakończeniu studiów II-go stopnia na kierunku *budownictwo*, absolwent na podstawie zgromadzonej wiedzy jest przygotowany do podejmowania decyzji w zakresie prawidłowego stosowania materiałów, projektowania obiektów budowlanych i przedsięwzięć budowlanych. Zna aktualne trendy w projektowaniu przedsięwzięć budowlanych. Stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Potrafi projektować obiekty budowlane, zna zasady mechaniki budowli układów prętowych, powierzchniowych i bryłowych, potrafi sformułować, utworzyć a następnie zastosować właściwe modele obliczeniowe złożonych konstrukcji inżynierskich. Potrafi tworzyć i odczytywać rysunki techniczne, rozpoznawać opracowania kartograficzne i geodezyjne oraz kierować robotami budowlanymi.

Potrafi zgodnie z zasadami naukowymi sformułować i przeprowadzić wstępne badania problemów inżynierskich, technicznych i organizacyjnych związanych z budownictwem. Wykorzystuje nowoczesne techniki komputerowe wspomagające procesy projektowania obiektów i przedsięwzięć budowlanych. Potrafi krytycznie dobierać argumenty wspomagające zespołowe decyzje dotyczące realizacji zadań budowlanych. Potrafi opracować raporty dotyczące przebiegu wykonywanych prac, pracować w zespole i nadzorować prace zespołu. Zna i stosuje przepisy prawa budowlanego. Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy współpracowników, ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych, postępując zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Przygotowani są do pełnienia samodzielnych funkcji na stanowiskach w projektowaniu, wykonawstwie, zarządzaniu i nadzorze podczas pracy własnej oraz zespołowej. Nabywają umiejętności samodzielnego studiowania nowych problemów i ich rozwiązywania w pracy naukowo - badawczej.

Na kierunku *budownictwo* kształcą się specjalistów, którzy dzięki nabytej wiedzy teoretycznej i umiejętnościom praktycznym uzyskują kwalifikacje do pracy w projektowaniu obiektów

budowlanych, złożonych obiektów przemysłowych oraz dróg i mostów z wykorzystaniem nowoczesnych technik komputerowych.

Celem kształcenia na kierunku *budownictwo* jest przekazanie wiedzy w zakresie analizy i projektowania obiektów budowlanych oraz kierowania przedsięwzięciami budowlanymi. Wyrobienie umiejętności identyfikowania i rozwiązywania istotnych problemów dotyczących obiektów i przedsięwzięć budowlanych. Przygotowanie absolwenta do samodzielnej pracy na stanowiskach projektanta, wykonawcy i nadzorcy pracy zespołowej. Przygotowanie do problemów związanych z doradztwem wykorzystywania technologii energooszczędnych i odnawialnych źródeł energii. Absolwenci kierunku „Budownictwo” mogą być zatrudnieni w przedsiębiorstwach budowlanych, w biurach projektowych, jednostkach administracji państwowej, placówkach nadzoru budowlanego, laboratoriach naukowo-badawczych.

Absolwent kończący studia będzie posiadał niezbędną wiedzę umożliwiającą dalsze kształcenie na studiach III stopnia na kierunku *budownictwo*.

Sylwetka absolwenta studiów I stopnia kierunku *inżynieria środowiska*

Absolwenci studiów I-go stopnia uzyskują tytuł inżyniera kierunku *inżynieria środowiska*. Posiadają oni ogólną i specjalistyczną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu prawidłowego stosowania materiałów instalacyjnych, projektowania technicznego wyposażenia budynków, sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych oraz systemów uzdatniania wody, oczyszczania ścieków, utylizacji odpadów, ochrony powietrza i gleby oraz kierowania robotami budowlanymi z tego zakresu. Potrafią tworzyć i odczytywać rysunki techniczne, rozpoznawać opracowania kartograficzne i geodezyjne. Znają podstawy teoretyczne z zakresu termodynamiki technicznej, mechaniki płynów, biologii i chemii środowiska. Potrafią sformułować i rozwiązywać zadania inżynierskie o charakterze praktycznym charakterystyczne dla inżynierii środowiska. Znają aktualne trendy w realizacji robót budowlanych z zakresu inżynierii środowiska. Potrafią pracować w zespole. Znają przepisy prawa budowlanego, są odpowiedzialni za bezpieczeństwo pracy własnej i współpracowników, są świadomi konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych, postępują zgodnie z zasadami etyki zawodowej

Kierunek *inżynieria środowiska* przygotowuje specjalistów, których zadaniem jest zapewnienie warunków zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu możliwości usuwania i likwidacji zagrożeń środowiska wynikających z działalności człowieka.

Uzyskana wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne dają absolwentom I stopnia kierunku *inżynieria środowiska* pełne przygotowanie zawodowe do pracy w branżach związanych z budownictwem mieszkaniowym i przemysłowym, do wspomagania usług bytowych oraz rolnictwa, do projektowania, wykonawstwa i eksploatacji instalacji sanitarnych, do uzdatniania i zaopatrzenia w wodę, do oczyszczania i odprowadzania ścieków, do projektowania systemów zaopatrzenia w ciepło, systemów wentylacji i klimatyzacji. Absolwenci będą również przygotowani do problemów związanych z utylizacją odpadów, retencją, ochroną i monitoringiem wód, ochroną powietrza i gleby, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Absolwenci kierunku *inżynieria środowiska* mogą być zatrudnieni w biurach projektowych, przedsiębiorstwach budowlanych, jednostkach administracji państwowej, placówkach nadzoru i badań stanu środowiska, laboratoriach badawczych.

Absolwent kończący studia będzie posiadał niezbędną wiedzę umożliwiającą dalsze kształcenie na studiach II stopnia na kierunku *inżynieria środowiska*, a po uzupełnieniu różnic programowych również na kierunku *ochrona środowiska*.

Sylwetka absolwenta studiów II stopnia kierunku *inżynieria środowiska*

Absolwenci studiów II-go stopnia uzyskują tytuł magistra inżyniera kierunku *inżynieria środowiska*. Posiadają oni rozszerzoną i pogłębioną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu prawidłowego stosowania materiałów instalacyjnych, projektowania technicznego wyposażenia budynków, sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych oraz systemów uzdatniania wody, oczyszczania ścieków, utylizacji odpadów, ochrony powietrza i gleby oraz kierowania robotami budowlanymi z tego zakresu. Potrafią tworzyć i odczytywać rysunki techniczne, rozpoznawać opracowania kartograficzne i geodezyjne. Znają podstawy teoretyczne z zakresu termodynamiki technicznej, mechaniki płynów, biologii i chemii środowiska. Potrafią sformułować i rozwiązywać zadania inżynierskie o charakterze praktycznym charakterystyczne dla inżynierii środowiska. Znają aktualne trendy w realizacji robót budowlanych z zakresu inżynierii środowiska. Potrafią pracować w zespole. Znają przepisy prawa budowlanego, są odpowiedzialni za bezpieczeństwo pracy własnej i współpracowników, są świadomi konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych, postępują zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Przygotowani są do pełnienia samodzielnych funkcji na stanowiskach w projektowaniu, wykonawstwie, zarządzaniu i nadzorze podczas pracy własnej oraz zespołowej. Nabywają

umiejętności samodzielnego studiowania nowych problemów i ich rozwiązywania w pracy naukowo - badawczej.

Kierunek *inżynieria środowiska* przygotowuje specjalistów, których zadaniem jest zapewnienie warunków zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu możliwości usuwania i likwidacji zagrożeń środowiska wynikających z działalności człowieka.

Uzyskana wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne dają absolwentom II stopnia kierunku *inżynieria środowiska* pełne przygotowanie zawodowe do pracy w branżach związanych z budownictwem mieszkaniowym i przemysłowym, do wspomagania usług bytowych oraz rolnictwa, do projektowania, wykonawstwa i eksploatacji instalacji sanitarnych, do uzdatniania i zaopatrzenia w wodę, do oczyszczania i odprowadzania ścieków, do projektowania systemów zaopatrzenia w ciepło, systemów wentylacji i klimatyzacji. Absolwenci będą również przygotowani do problemów związanych z utylizacją odpadów, retencją, ochroną i monitoringiem wód, ochroną powietrza i gleby, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Absolwenci kierunku *inżynieria środowiska* mogą być zatrudnieni w biurach projektowych, przedsiębiorstwach budowlanych, jednostkach administracji państwowej, placówkach nadzoru i badań stanu środowiska, laboratoriach badawczych.

Absolwent kończący studia będzie posiadał niezbędną wiedzę umożliwiającą dalsze kształcenie na studiach III stopnia na kierunku *inżynieria środowiska*, a po uzupełnieniu różnic programowych również na kierunku *ochrona środowiska*.

Sylwetka absolwenta studiów I stopnia kierunku *ochrona środowiska*

Absolwent studiów I stopnia kierunku *ochrona środowiska* posiada ogólną wiedzę przyrodniczo-techniczną oraz wiedzę specjalistyczną z zakresu ochrony przyrody, kontroli i kształtowania środowiska, oddziaływania człowieka na glebę, powietrze i wodę, gospodarowania wodą oraz odpadami, jak również z zakresu problematyki prawnej i ekonomicznej dotyczącej ochrony środowiska, kompleksowej wiedzy o środowisku, wzbogaconej znajomością systemów informatycznych, technik pomiarowych i analitycznych, zarządzania systemami środowiskowymi. Będzie rozumiał i umiał analizować procesy dokonujące się w przyrodzie oraz wpływ człowieka na środowisko. Będzie znał podstawowe zagadnienia technologiczne, rolnicze lub leśne istotne dla ochrony środowiska, a także będzie kierował się w swych działaniach zasadami zrównoważonego rozwoju. Będzie posiadał umiejętności aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej, kierowania zespołami ludzkimi,

posługiwania się fachową literaturą, łącznie z przepisami prawnymi w zakresie działalności gospodarczej. Będzie znał podstawowe procesy technologiczne – w szczególności przyjazne środowisku, a także posiadał umiejętność prowadzenia prac laboratoryjnych oraz organizowania bezpiecznie i efektywnie działających stanowisk takiej pracy. Absolwenci będą przygotowani do zajmowania się sprawami ochrony środowiska w ujęciu lokalnym i systemowym w zakresie ochrony atmosfery, hydrosfery i litosfery.

Celem programu studiów i procesu dydaktycznego jest wykształcenie inżyniera ochrony środowiska świadomego swojej społecznej odpowiedzialności, o wysokiej etyce i kulturze zawodowej, rzetelnej wiedzy i zasobie odpowiednich umiejętności.

Absolwent będzie znał język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz będzie umiał posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki środowiskowej.

Będzie przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia na kierunku *ochrona środowiska*.

Absolwent kierunku *ochrona środowiska* może być zatrudniony w: laboratoriach badawczych i kontrolnych, instytucjach odpowiedzialnych za ochronę środowiska, przemyśle, rolnictwie, drobnej wytwórczości, placówkach służby zdrowia, administracji.

Sylwetka absolwenta studiów II stopnia kierunku *ochrona środowiska*

Absolwent studiów II stopnia posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne umożliwiające inicjowanie, planowanie i projektowanie przedsięwzięć oraz organizowanie, zarządzanie i prowadzenie działalności i podejmowanie decyzji w zakresie ochrony i kształtowania środowiska w ujęciu lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym w aspekcie technicznym, logistycznym i administracyjnym. Posiada rozszerzoną wiedzę o funkcjonowaniu ekosystemów oraz o procesach fizycznych, chemicznych i biologicznych zachodzących w glebie, wodach i atmosferze. Posiada umiejętności umożliwiające systemowe i efektywne rozwiązywanie problemów ochrony i kształtowania środowiska dzięki znajomości odpowiednich metod, technik i narzędzi niezbędnych do pomiaru i badania oraz oceny oddziaływań i stanu środowiska. Dysponuje wiedzą niezbędną do zarządzania i współpracy z interdyscyplinarnymi zespołami zajmującymi się problemami w tym zakresie. Posiada umiejętność posługiwania się nowoczesnymi narzędziami informatycznymi, zna język obcy i posiada nawyk czytania i posługiwania się literaturą fachową. Potrafi wykorzystać wiedzę techniczną, a także znajomość mechanizmów ekonomicznych oraz społecznych do poprawy stanu środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju w

działalności przemysłu, gospodarce komunalnej, gospodarce wodnej, energetyce oraz na wszystkich szczeblach zarządzania i administracji publicznej i samorządowej.

Celem programu studiów i procesu dydaktycznego jest wykształcenie magistra inżyniera ochrony środowiska świadomego swojej społecznej odpowiedzialności, o wysokiej etyce i kulturze zawodowej, rzetelnej wiedzy i zasobie odpowiednich umiejętności.

Absolwent kierunku ochrona środowiska może być zatrudniony w: laboratoriach badawczych i kontrolnych, instytucjach odpowiedzialnych za ochronę środowiska, przemyśle, rolnictwie, drobnej wytwórczości, placówkach służby zdrowia, administracji, szkolnictwie (po ukończeniu podyplomowych studiów pedagogicznych).

3.3 Cele, zakres działania i odpowiedzialności WSZJK

System Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury jest integralną częścią Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Politechnice Rzeszowskiej. Działaniem WSZJK objęci są studenci wszystkich poziomów i form studiów, pracownicy Wydziału uczestniczący w procesie kształcenia oraz pozostałe podmioty związane z realizacją procesu kształcenia na Wydziale. Odpowiedzialność, uprawnienia i komunikacja WSZJK są zgodne z *Uchwałą nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 21 marca 2013 r.*

W dniu 15 maja 2013 r. Rada Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury powołała Wydziałową Komisję ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (WKZJK), w której skład wchodzi:

- Pełnomocnik Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia,
- przedstawiciele wszystkich Katedr i Zakładów Wydziału,
- przedstawiciel studentów,
- przedstawiciel pracodawców.

Cele, zakres i sposób działania WSZJK są zgodne z Uczelnianą Księgą Jakości Kształcenia.

Zasadniczymi celami WSZJK są:

- doskonalenie i monitorowanie procesu kształcenia i organizacji procesu dydaktycznego,
- poprawa jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- doskonalenie programów kształcenia, odpowiednio do wyników ich ciągłego monitorowania oraz potrzeb pracodawców,
- monitorowanie losów absolwentów Wydziału,

- analiza i weryfikacja zakładanych efektów kształcenia,
- monitorowanie merytoryczne obsady kadrowej, doskonalenie procesu dyplomowania,
- inicjowanie działań mających na celu poprawę jakości kształcenia na Wydziale,
- publikowanie i upowszechnianie informacji na temat kształcenia,

Zakres działania WSZJK obejmuje:

- organizację procesu dydaktycznego,
- realizację procesu kształcenia,
- analizę i ocenę procesu kształcenia,
- zarządzanie zasobami ludzkimi i materialnymi Wydziału,
- wspieranie działań mających na celu poprawę jakości i innowacyjności procesu dydaktycznego,
- współpracę Wydziału z sektorem gospodarczym, organizacjami społecznymi i zawodowymi.
- WSZJK działa na wszystkich poziomach i formach studiów.

Odpowiedzialność

Odpowiedzialność, uprawnienia i komunikacja WSZJK są zgodne z *Uchwałą nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 21 marca 2013 r.*

Za jakość kształcenia na Wydziale odpowiada:

- Rada Wydziału
- Dziekan
- Prodziekani ds. Kształcenia
- Pełnomocnik Dziekana ds. Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia,
- Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia
- Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Komisja ds. Kształcenia

Do zadań Komisji ds. Kształcenia należy :

- ocena i okresowe przeglądy programów kształcenia pod kątem całkowitego nakładu pracy studenta, na podstawie danych z ankiet studenckich dla poszczególnych modułów zajęć z podziałem na formy;

- kart modułów
- opiniowanie procedur określania efektów kształcenia,
- opiniowanie zmian w monitorowanych programach kształcenia,
- opiniowanie merytoryczne obsady kadrowej poszczególnych kierunków studiów
- analizę oraz ocenę ankiet studentów dot. oceny nauczycieli akademickich.

Przewodniczącą Komisji (Prodzikan ds. Kształcenia) odpowiedzialny jest za pracę Komisji, sporządzanie raportów i sprawozdań oraz ich przedstawienie Dziekanowi oraz Radzie Wydziału.

Obowiązki WKZJK:

- przedkładanie dziekanowi opinii i wniosków na podstawie analizy:
- opinii pracodawców (na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów), np: uzyskanych na podstawie ankiet lub w trakcie spotkania z pracodawcami,
- analiza wyników ankiet studenckich dotyczących oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w danym semestrze oraz oceny prowadzonych modułów zajęć i przedstawieniem informacji Wydziałowej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich (zadania te Komisja rozpocznie od roku akademickiego 2013/2014 zgodnie z nowym Zarządzeniem Rektora odnośnie procesu ankietyzacji i hospitacji)
- ocena i okresowe przeglądy metodyki, warunków i sposobów zaliczania modułów zajęć oraz weryfikacji osiągania założonych efektów kształcenia;
- okresowe przeglądy i ocena prac dyplomowych pod kątem spełnienia wymagań metodycznych i merytorycznych oraz poszanowania praw autorskich;
- inicjowanie działań promowania „dobrej dydaktyki” oraz działań naprawczych w przypadku niespełnienia wewnętrznych standardów jakości;
- sporządzanie raportów wynikowych z działalności Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz przedstawianie ich dziekanowi i radzie Wydziału

Zadania Pełnomocnika Dziekana ds. SZJK oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia określone są w *Uchwale nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 21 marca 2013 r.*

Obowiązki

Pełnomocnik dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia jest powoływany przez Dziekana. Do zadań pełnomocnika dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia należy w

szczególności: bieżące nadzorowanie funkcjonowania systemu zapewniania jakości i oceny jakości kształcenia na wydziale; sporządzanie bieżących raportów i przekazywanie ich Dziekanowi oraz Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewniania jakości kształcenia.

W ramach poszczególnych jednostek Wydziału za funkcjonowanie Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia odpowiedzialni są Kierownicy jednostek oraz koordynatorzy poszczególnych modułów zajęć.

3.4 Weryfikacja i doskonalenie zakładanych efektów kształcenia

Wdrażanie i weryfikacja efektów kształcenia na kierunku inżynieria środowiska jest procesem realizowanym na wszystkich szczeblach odpowiedzialności tj. działań podejmowanych przez Katedry/Zakłady właściwe dla danego kierunku, Kolegium Dziekańskie, Radę Wydziału Wydziałowe Komisje ds. Kształcenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wszystkie działania na kierunku są zgodne z Zarządzeniami podejmowanymi i uchwalanymi odpowiedni przez Kolegium Rektorskie, Senat, Senacką Komisję ds. Kształcenia i Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W procesie tworzenia, weryfikacji i udoskonalania efektów kształcenia, a tym samym programów i planów kształcenia, stosuje się matryce efektów kształcenia, analizę wyników osiągniętych przez studentów, metody oceny pracy studenta, ankiety studenckie, hospitacje zajęć dydaktycznych, analizę procesu praktyk studenckich, procesu dyplomowania oraz konsultacje z podmiotami gospodarczymi i organizacjami technicznymi. Weryfikacja efektów przeprowadzana jest również w oparciu o opinie absolwentów, którzy zakończyli studia na uczelni i rozpoczęli pracę zawodową.

Monitorowanie procesów w ramach WSZJK obejmuje:

- **Monitorowanie zasobów ludzkich**

Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury spełnia wymagania kadrowe do prowadzenia kształcenia w ramach kierunków:

- budownictwo,
- architektura,
- inżynieria środowiska,
- ochrona środowiska,

na określonym poziomie kształcenia zgodnie z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym* oraz wymaganiami zawartymi w *rozporządzeniu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego*. Dziekan corocznie przesyła do właściwego ministra informacje o stanie kadrowym.

W ramach monitorowania zasobów ludzkich analizowane są przede wszystkim następujące wskaźniki:

- liczbę nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadających tytuł lub stopień naukowy, zaliczanych do minimum kadrowego (jeden nauczyciel akademicki może być wliczany do minimum kadrowego nie więcej niż dwukrotnie, do minimum kadrowego studiów I stopnia mogą być również wliczani nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe II stopnia),
- stosunek liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe na kierunku studiów do liczby studentów na tym kierunku.

Ponadto – z uwagi na politykę rozwoju kadry – monitorowaniu podlegają:

- liczebność kadry, z podziałem na stanowiska i grupy wiekowe,
 - udział profesorów i doktorów habilitowanych w prowadzeniu zajęć,
 - stosunek liczby studentów do liczby wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku,
 - obsada zajęć akademickich zgodnie z kwalifikacjami zawodowymi,
 - stosunek liczby studentów na studiach stacjonarnych do liczby studentów na studiach niestacjonarnych.
- **Monitorowanie zasobów materialnych** obejmuje ocenę warunków prowadzenia zajęć, wyposażenia i technicznego stanu sal i laboratoriów przeznaczonych do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

- **Monitorowanie jakości procesu kształcenia**

Opis procedur określania efektów kształcenia oraz monitorowania ich realizacji

Zakładane efekty kształcenia dla poszczególnych modułów zajęć zostały określone na etapie opracowania kart modułów (zgodnie ze standardami kształcenia) oraz na etapie wprowadzania na Uczelni (zgodnie z Zarządzeniem Rektora) Krajowych Ram Kwalifikacji. W ramach Uczelni zostało opracowane narzędzie informatyczne wspomagające opracowanie kart modułów zgodnych z KRK zgodnie z **Rozporządzeniem Ministra Nauki i**

Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Za opracowanie efektów obszarowych oraz kierunkowych (dla obszarów wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) odpowiedzialny był powołany przez Dziekana zespół. Opracowane i wprowadzone efekty kształcenia zostały ocenione przez komisje ds. Kształcenia następnie zatwierdzone przez Radę Wydziału oraz Senat PRz.

Efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów opracowali koordynatorzy przedmiotów dla każdej formy realizacji danego modułu zajęć (wykłady, ćwiczenia, projekty i laboratoria). Efekty kształcenia dla przedmiotów prowadzonych w ramach Katedr /Zakładów zatwierdzają kierownicy jednostek.

Za korektę zdefiniowanych efektów kształcenia wynikającą np. z potrzeb rynku pracy, pojawienia się nowych technologii, itp. odpowiedzialni są koordynatorzy poszczególnych przedmiotów (modułów zajęć).

Koordynatorzy przedmiotów dostosowują treści kształcenia oraz wymagane efekty kształcenia do postępu wiedzy w danym obszarze (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

Monitorowanie realizacji zakładanych efektów kształcenia odbywa się w szczególności poprzez:

- hospitacje zajęć dydaktycznych,
- ankietowanie studentów i absolwentów,
- monitorowanie procesu praktyk zawodowych,
- monitorowanie procesu dyplomowania
- monitorowanie procesu weryfikacji osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia

W procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni

- **Interesariusze wewnętrzni** to pracownicy i studenci, którzy biorą udział w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia uczestnicząc w pracach Rady Wydziału, Komisjach RW, a w szczególności Komisji ds. Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Odbywają się również konsultacje z pracownikami, którzy stanowią minimum kadrowe kierunku oraz dyskusje na zebraniach Katedr i Zakładów.

- **Interesariusze zewnętrzni.** W ramach Wydziału prowadzona jest szeroka współpraca z podmiotami gospodarczymi oraz organizacjami technicznymi (Izba Inżynierów i Techników Budownictwa, PZiTb, PZiTś). Przedstawiciele potencjalnych pracodawców oraz organizacji technicznych na bieżąco biorą udział w określaniu oraz weryfikacji programów kształcenia. Uczestniczą również w analizie możliwości zatrudnienia absolwentów kierunku oraz ich kompetencji w trakcie odbywania staży, praktyk zawodowych. Konsultacje władz Wydziału z podmiotami zewnętrznymi służą gromadzeniu informacji użytecznych dla zapewniania jakości kształcenia, a w szczególności informacji na temat potrzeb rynku pracy, sytuacji zawodowej absolwentów. Proces ten realizowany jest w ramach spotkań Uczelnianej oraz Wydziałowej Rady Pracodawców oraz indywidualnych spotkań. Przedstawiciel pracodawców jest członkiem i bierze czynny udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Do mechanizmów mających na celu doskonalenie programu kształcenia i jego efektów należą między innymi:

- ocena procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia,
- ocena jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych i warunków studiowania,
- ocena organizacji zajęć dydaktycznych,
- skuteczny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia,
- skuteczne organizowanie zasobów informacyjnych,
- organizowanie działań zapobiegawczych oraz naprawczych

Z procesem kształcenia ściśle jest związany system zapobiegania zjawiskom patologicznym, który jest oparty o następujące akty prawne: Statut PRz, Regulamin pracy PRz, uchwała nr 3/2011 Senatu PRz z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie przyjęcia Kodeksu *Dobre praktyki w szkołach wyższych*, zarządzeniu 2/2013r Rektora PRz z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzenia w życie Regulaminu zarządzania prawami własności intelektualnej oraz komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych w Politechnice Rzeszowskiej, ustawa Kodeks pracy z dnia 26 czerwca 1974 r. z póź. zmianami.

W razie stwierdzenia nieprawidłowości dotyczących usług edukacyjnych każdy pracownik zobowiązany jest do ich usunięcia. W wypadku braku możliwości ich usunięcia pracownik zobowiązany jest zgłosić ten fakt przełożonemu jednostki organizacyjnej, który jest zobowiązany do podjęcia działań korygujących.

Informacje nt. procesu oraz jakości kształcenia dostępne są na stronie internetowej Uczelni <http://portal.prz.edu.pl/> oraz Wydziału : <http://wbisia.prz.edu.pl/>.

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych modułów zajęć dostępne są na stronach internetowych Katedr /Zakładów lub na stronach domowych pracowników dydaktycznych.

4 Proces weryfikacji stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia

Proces weryfikacji stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia na Wydziale realizowany jest wg szczegółowych zasad opisanych w kolejnych krokach procesu tj.1.

5 Polityka jakości kształcenia WBIŚiA

POLITYKA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA WYDZIAŁU BUDOWNICTWA IŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY

Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury jest jednostką organizacyjną Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza.

W celu realizacji zadań dydaktycznych oraz wypełniania Strategii i **Misji Edukacyjnej Wydziału**, uznaje się za niezbędne utrzymanie i rozwój **Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia – WSZJK**.

Celem polityki jakości kształcenia jest: zapewnienie kształcenia na najwyższym poziomie, uzyskanie uprawnień doktoryzowania i habilitowania na wszystkich kierunkach studiów.

System obejmuje cały proces kształcenia, a w szczególności:

- doskonalenie jakości procesu kształcenia na wszystkich realizowanych kierunkach studiów, studiach doktoranckich oraz na studiach podyplomowych,
- zapewnienie studentom dostępu do wszechstronnej, aktualnej i praktycznej wiedzy z zakresu prowadzonych kierunków studiów,
- weryfikację zakładanych efektów kształcenia i działań na rzecz doskonalenia i ewaluacji programów kształcenia,
- dostosowywanie oferty edukacyjnej do aktualnych tendencji rozwojowych społeczeństwa oraz rynku pracy,
- zapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju oraz kształcenia studentom, doktorantom i słuchaczom studiów podyplomowych na najwyższym poziomie,
- tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju naukowego i doskonalenia umiejętności dydaktycznych pracowników,
- prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych zgodnie z najnowszymi trendami rozwoju nauki,
- współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowo-badawczymi oraz edukacyjnymi,
- współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym Wydziału,
- dbanie o wysoki poziom infrastruktury, nowoczesne wyposażenie laboratoriów, dostęp do materiałów dydaktycznych i najnowszej literatury naukowej oraz korzystanie z technologii informacyjnej jako wsparcia procesu dydaktycznego,
- ciągłe doskonalenie systemu zarządzania jakością.

Przedstawiona Polityka Jakości jest zgodna ze Strategią Uczelni i Wydziału oraz znana wszystkim pracownikom Wydziału.

Rzeszów dn. Dziekan WBIŚiA

Wydanie II

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 1 Nazwa: Realizacja procesu dydaktycznego	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 32

6 Proces 1 – realizacja procesu dydaktycznego

6.1 Podstawa formalna procesu

Forma oraz tryb przeprowadzania tych działań określone są w:

- rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U.2016.1596).
- zarządzeniu nr 46/2013 Rektora PRz z 22.11.2013 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych.
- uchwale Nr 22/2015 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej.
- regulaminie studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza uchwalony przez Senat Politechniki Rzeszowskiej w dniu 23 kwietnia 2015 r.
- uchwale nr 13/2013 Senatu PRz. z dn. 21 marca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej.

6.2 Cel procesu

Proces dydaktyczny jest głównym elementem procesu kształcenia. Celem jego realizacji jest zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia oraz weryfikacja osiągniętych przez studenta (klienta) zdefiniowanych dla kierunku w programie studiów obszarowych efektów kształcenia. Weryfikacja obejmuje trzy kategorie obszarów: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

6.3 Zakres procesu

Ocena efektów kształcenia prowadzona jest na wszystkich etapach procesu dydaktycznego:

- a) planowanie procesu dydaktycznego
- b) przygotowanie procesu dydaktycznego:
 - przygotowanie kart modułów,

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 1 Nazwa: Realizacja procesu dydaktycznego	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 33

- zapewnienie kompetentnej obsady zajęć,
- przygotowanie rozkładu zajęć,
- c) realizacja zajęć dydaktycznych,
- d) ocenianie studentów,
- e) rozliczenie zajęć dydaktycznych,
- f) weryfikacja procesu:
 - hospitacje,
 - ankiety.

6.4 Realizacja procesu dydaktycznego

Na etapie planowania procesu dydaktycznego możliwe są zmiany w planie studiów. Wnioski zmian do Rady Wydziału za pośrednictwem Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia mogą wносить:

- Kierownicy jednostek,
- Wydziałowa Rada Pracodawców.

Efekt zmian w planie studiów wymaga aktualizacji danych w elektronicznym systemie obsługi dziekanatów (USOS) przez pracowników dziekanatu.

Na etapie przygotowania procesu dydaktycznego Prodziekan ds. Kształcenia nakłada obowiązek przygotowania przez Koordynatorów aktualnych kart modułów zajęć. Koordynatorami modułów mogą być wyłącznie pracownicy, nauczyciele, zaakceptowani przez Radę Wydziału. Kierownicy jednostek zobowiązani są do przekazania za pośrednictwem Prodziekana ds. Kształcenia planu obsady zajęć do Działu Kształcenia i Pełnomocnika Dziekana ds. Rozkładu Zajęć. Szczegółowy rozkład zajęć dydaktycznych jest podawany do wiadomości studentów co najmniej 3 dni przed rozpoczęciem semestru.

Szczegółową organizację roku akademickiego ustala Rektor po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego. O liczbie grup studenckich oraz ich liczebności dla poszczególnych

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 1 Nazwa: Realizacja procesu dydaktycznego	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 34

rodzajów zajęć decyduje Prodziekan przy uwzględnieniu możliwości finansowych i lokalowych wydziału, w ramach zalecanych standardów tj.:

- wykłady – w zależności od wielkości sal będących w dyspozycji,
- ćwiczenia – od 24 do 30 osób,
- lektoraty – od 15 do 20 osób,
- laboratoria, projekty – od 12 do 15 osób.

Dodatkowo student może uczestniczyć w zajęciach fakultatywnych nieobjętych planem studiów. O uruchomieniu zajęć fakultatywnych decyduje odpowiednio Rektor w przypadku zajęć ogólnouczelnianych lub Dziekan w przypadku zajęć wydziałowych.

Student podejmujący studia na Uczelni zobowiązany jest między innymi do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych i organizacyjnych, składania egzaminów oraz odbywania praktyk przewidzianych w programie.

Oceny studentów dokonuje się na podstawie warunków zaliczenia modułu zawartych w karcie modułu zajęć. Koordynator wprowadza ocenę do USOS w terminach wyznaczonych przez Rektora ds. Kształcenia. Podpisany protokół z ocenami studentów Koordynator przekazuje do Prodziekana ds. Kształcenia. Rozliczenie semestralne studentów dokonuje Prodziekan ds. Kształcenia, a weryfikację ocen wykonują pracownicy dziekanatu.

Na etapie rozliczenia zajęć dydaktycznych Kierownicy jednostek przekazują sprawozdania z realizacji zajęć dydaktycznych za pośrednictwem Prodziekana ds. Kształcenia do Działu Kształcenia.

Weryfikacja prawidłowości realizacji procesu przeprowadzana jest po analizie hospitacji i ankiet studenckich przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Hospitacje i ankietyzacja przeprowadzane są w trakcie realizacji zajęć dydaktycznych.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 1 Nazwa: Realizacja procesu dydaktycznego	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 35

6.5 Częstotliwość

Przegląd, analiza i ocena realizacji procesu dydaktycznego przeprowadzana jest w trakcie każdego roku akademickiego. Ewentualne zmiany programu studiów odbywają się zwykle raz w roku akademickim z konsekwencjami na kolejny rok.

Zajęcia i ich rozliczanie odbywają się w trybie dwóch semestrów w ciągu roku akademickiego.

Kierownicy jednostek na początku każdego semestru przygotowują ramowy plan hospitacji i ankietyzacji, który przekazują Wydziałowemu Pełnomocnikowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

6.6 Odpowiedzialność

Za nadzór realizacji procesu dydaktycznego w ograniczonych zakresach odpowiedzialni są:

- Rada Wydziału,
- Dziekan,
- Prodziekani ds. Kształcenia,
- Kierownicy jednostek,
- Koordynatorzy poszczególnych modułów zajęć,
- Dział Kształcenia,
- Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- Wydziałowa Rada Pracodawców,
- Wydziałowy Pełnomocnik ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- Pełnomocnik Dziekana ds. Rozkładu Zajęć.

6.7 Monitorowanie procesu

Monitorowanie procesu dydaktycznego na Wydziale w głównej mierze wykonuje Prodziekan ds. Kształcenia. Modyfikacje planów studiów monitorowanie jest przez Radę Wydziału wraz z Dziekanem. Prodziekan może dokonać w trakcie semestru korekty podziału na grupy studenckie, mając na uwadze uwarunkowania dydaktyczne, względy lokalowe oraz

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 1 Nazwa: Realizacja procesu dydaktycznego	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 36

skutki finansowe. W trakcie semestru w określonych Regulaminem przypadkach Prodziekan może skreślić studenta z listy studentów.

6.8 Działania naprawcze

W przypadku stwierdzenia zakłóceń lub wad procesu dydaktycznego Prodziekan ds. Kształcenia przeprowadza analizę i rozpoznanie przyczyn oraz wprowadza konieczne korekty. W działaniu posługuje się systemem doradczym:

- Kierownicy jednostek,
- Dziekan,
- Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia,
- Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Do działań naprawczych można zaliczyć:

- modyfikację procesów nauczania,
- zmianę organizacji procesu dydaktycznego,
- korektę efektów kształcenia,
- zmiany personalne Koordynatorów.

Propozycja zmiany programów nauczania i planu studiów powinna zawierać:

- przyczynę zmiany,
- opis zmiany,
- prognozowane konsekwencje zmiany.

6.9 Działania zapobiegawcze

W ramach działań zapobiegawczych na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury prowadzone są dyskusje w ramach Wydziałowej Rady Pracodawców oraz analiza przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia przeprowadzanych ankiet wśród pracodawców i absolwentów Wydziału.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 37

7 Proces 2 – praktyki studenckie

7.1 Podstawa formalna procesu

Forma oraz tryb przeprowadzania działań związanych z realizacją praktyk studenckich określone są w dokumentach:

- Zarządzenie nr 4/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 stycznia 2013 r. *W sprawie zasad organizacji praktyk dla studentów Politechniki Rzeszowskiej,*
- Regulamin studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza uchwalony przez Senat Politechniki Rzeszowskiej w dniu 23 kwietnia 2015 r. z późn. zm.

7.2 Cel procesu

Celem procesu jest określenie zasad organizacji, realizacji i warunków zaliczania praktyk studenckich stanowiących część procesu dydaktycznego określonego w programie kształcenia.

Celem odbywanych przez Studentów praktyk jest:

- zapoznanie się z procesami i urządzeniami w skali technicznej, poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach, w różnych branżach merytorycznie związanych z poszczególnymi kierunkami studiów tj. budownictwem, architekturą, inżynierią środowiska, ochroną środowiska,
- konfrontacja wiedzy teoretycznej zdobytej na Uczelni z rzeczywistością i wykształcenie umiejętności praktycznego jej zastosowania,
- poznanie własnych możliwości na rynku pracy, doskonalenie umiejętności właściwej organizacji pracy, sumienności i odpowiedzialności za powierzone zadania,
- nawiązanie kontaktów zawodowych.

W trakcie odbywania praktyk, Studenci mają możliwość zdobycia pierwszych doświadczeń przydatnych w przyszłej pracy zawodowej, w przedsiębiorstwach

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY <small>POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ</small>
		Strona 38

wykonawczych, eksploatacyjnych i projektowych, a także w jednostkach samorządowych i administracji państwowej.

7.3 Zakres procesu

Proces obowiązuje wszystkich studentów oraz pracowników odpowiedzialnych za realizację praktyk studenckich. Zakres procesu obejmuje działania związane z kierowaniem studentów na praktyki, nadzorem nad ich przebiegiem oraz zaliczaniem praktyk.

7.4 Odpowiedzialność

Osoby odpowiedzialne za wykonanie działań objętych procesem:

- Prodzikan ds. Kształcenia,
- Wydziałowy Kierownik Praktyk Studenckich (wyznaczony przez Dziekana),
- Wydziałowi Opiekunowie Praktyk Studenckich na poszczególnych kierunkach (wyznaczeni przez Dziekana).

7.5 Rodzaj, termin i czas trwania praktyk

Rodzaj, termin realizacji i czas trwania praktyk określone są w planach studiów dla poszczególnych kierunków realizowanych na wydziale:

Kierunek studiów	Forma studiów	Rodzaj praktyki	Termin realizacji	Czas trwania
Architektura I st.	stacjonarne	budowlana	sem. 2	2 tygodnie
		inwentyzacyjna architektoniczna i urbanistyczna	sem. 4	2 tygodnie
Architektura II st.	stacjonarne	projektowa przeddyplomowa	sem. 2	2 tygodnie
Budownictwo I st.	stacjonarne	budowlana cz. 1/3	sem. 2	30 godzin
		budowlana cz. 2/3	sem. 4	30 godzin

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 39

		budowlana cz. 3/3	sem. 6	4 tygodnie
	niestacjonarne	budowlana	sem. 6	8 tygodni
Inżynieria środowiska I st.	stacjonarne	budowlana (technologiczna)	sem. 6	4 tygodnie
	niestacjonarne	budowlana (technologiczna)	sem. 6	4 tygodnie
Ochrona środowiska I st.	stacjonarne	technologiczna	sem. 4	3 tygodnie
		zawodowa	sem. 6	3 tygodnie

Na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku Inżynieria środowiska w ramach programu kształcenia odbywają się Ćwiczenia terenowe z geodezji (sem. 2; 30 godz.) oraz Ćwiczenia terenowe z mechaniki gruntów i geotechniki (sem. 4; 30 godz.), których programy, zasady i miejsce realizacji oraz warunki zaliczenia określają indywidualnie poszczególne karty modułów.

7.6 Opis postępowania w ramach procesu

7.6.1 Postanowienia ogólne

7.6.1.1. Ogólne zasady organizacji i zaliczania praktyk studenckich na Politechnice Rzeszowskiej określa Zarządzenie nr 4/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 stycznia 2013 r. *W sprawie zasad organizacji praktyk dla studentów Politechniki Rzeszowskiej.*

7.6.1.2. Praktyki studenckie stanowią część procesu dydaktycznego określonego w programie kształcenia, są elementem praktycznej nauki zawodu i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu.

7.6.1.3. Praktyki studenckie mogą mieć formę zajęć laboratoryjnych, terenowych, wyjazdów dydaktycznych, obozów naukowych lub naukowo-technicznych, stażów. Mogą mieć formę zatrudnienia lub wolontariatu. Praktyki mogą być realizowane w krajowych lub

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY <small>POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ</small>
		Strona 40

zagranicznych zakładach pracy, których charakter działania związany jest z kierunkiem odbywanych studiów.

7.6.1.4. Wydziałowy Opiekun Praktyk Studenckich w porozumieniu z Prodziekanem ds. Kształcenia przygotowuje ramowy program praktyk zgodnie z programem nauczania właściwym dla danego kierunku.

7.6.1.5. Student odbywa praktykę w zaproponowanym przez siebie zakładzie pracy, pod warunkiem akceptacji ze strony Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich. Wydziałowy Opiekun Praktyk Studenckich powinien starać się ułatwić studentom znalezienie odpowiedniego miejsca odbycia praktyki.

7.6.1.6. Praktyki studenckie mogą być także realizowane w jednostkach organizacyjnych Politechniki Rzeszowskiej.

7.6.1.7. Praktyki studenckie powinny odbywać się w miesiącach wakacyjnych. W uzasadnionych przypadkach praktyki mogą odbywać się w czasie roku akademickiego, pod warunkiem, że nie będą kolidowały z zajęciami dydaktycznymi.

7.6.1.8. W uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o zmianę terminu odbywania praktyki lub przesunięcie jej realizacji na inny rok studiów niż przewiduje to plan studiów. Zgodę wyraża Prodziekan ds. Kształcenia.

7.6.1.9. Praktyka studencka musi być zrealizowana i zaliczona do 30 września danego roku akademickiego.

7.6.1.10. Porozumienie w sprawie organizacji praktyk dla studentów (zał. nr 1) na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej z Zakładami Pracy przyjmującymi studentów na

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY <small>POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ</small>
		Strona 41

praktyki, zawiera Wydziałowy Kierownik Praktyk w porozumieniu z Wydziałowym Opiekunem Praktyk Studenckich.

7.6.1.11. Wydział nie pokrywa kosztów ponoszonych przez studentów i Zakłady Pracy, związanych z realizacją praktyk.

7.6.1.12. Wydział ze środków przeznaczonych na działalność dydaktyczną pokrywa koszty ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków studentów odbywających praktyki obowiązkowe w okresie ich realizacji.

7.6.2 Organizacja praktyk

7.6.2.1. Nadzór nad organizacją i koordynacją wydziałowych praktyk studenckich sprawuje Wydziałowy Kierownik Praktyk Studenckich.

7.6.2.2. Do zadań Wydziałowego Kierownika Praktyk Studenckich należy w szczególności:

- Opracowanie i przekazanie do Działu Kształcenia harmonogramu planowanych praktyk.
- Nawiązanie kontaktów z zakładami pracy oraz instytucjami w sprawie przyjęcia studentów na praktykę.
- Przygotowanie i podpisywanie porozumień pomiędzy Uczelnią a zakładami pracy.
- Dokonanie odpowiednich czynności związanych z ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków studentów odbywających praktykę na podstawie skierowania z Uczelni.
- Prowadzenie dokumentacji związanej z zawodowymi praktykami studentów.
- Przedstawianie pisemnego sprawozdania Dziekanowi Wydziału i Prorektorowi ds. Kształcenia z przebiegu praktyk.
- Wykonywanie innych czynności związanych z realizacją praktyk na zlecenie Dziekana Wydziału i Prodziekana ds. Kształcenia.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 42

Terminy przekazania do Działu Kształcenia harmonogramu planowanych praktyk dla studentów oraz złożenia sprawozdania po zakończeniu praktyk przez Wydziałowego Kierownika Praktyk Studenckich określa Prorektor ds. Kształcenia w odpowiednim piśmie okólnym w bieżącym roku akademickim.

7.6.2.3. Wydziałowy Opiekun Praktyk Studenckich sprawuje nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz przeprowadza kontrolę przebiegu praktyki.

7.6.2.4. Do zadań Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich należy w szczególności:

- Zapoznanie studentów z programem praktyki oraz uprawnieniami i obowiązkami praktykantów.
- Współdziałanie z kierownictwem Zakładu Pracy i Wydziałowym Kierownikiem Praktyk Studenckich w zakresie realizacji programu praktyki.
- Informowanie Wydziałowego Kierownika Praktyk Studenckich i Dziekana Wydziału o przypadkach nie przestrzegania przez studentów obowiązków wynikających z regulaminu Zakładu Pracy i programu praktyki.
- Dokonywanie zaliczeń i wpisów do Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS).
- Przedstawianie pisemnego sprawozdania Wydziałowemu Kierownikowi Praktyk Studenckich z przebiegu praktyk.

7.6.2.5. Na terenie Zakładu Pracy student podlega przepisom obowiązującym w tym zakładzie.

7.6.2.6. Bezpośrednim zwierzchnikiem studenta w czasie praktyki jest:

- ze strony Wydziału - Wydziałowy Opiekun Praktyk Studenckich,
- ze strony Zakładu Pracy - Zakładowy Opiekun Praktyk lub osoba przez niego wyznaczona.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY <small>POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ</small>
		Strona 43

7.6.2.7. Szczegółowy program praktyki studenckiej w Zakładzie Pracy ustala Zakładowy Opiekun Praktyk na podstawie ramowego programu praktyki studenckiej dla danego kierunku.

7.6.2.8. Student zobowiązany jest do:

- odbycia praktyki zgodnie z programem,
- przestrzegania zasad BHP i ochrony przeciwpożarowej,
- przestrzegania ustalonego przez zakład pracy porządku i dyscypliny pracy,
- przestrzegania zasad zachowania tajemnicy służbowej i państwowej oraz ochrony poufności danych w zakresie określonym przez Zakład Pracy.

7.2.9. Zakładowy Opiekun Praktyk wystawia opinię o studencie odbywającym praktykę. Opinia zawiera ocenę w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, nabytych podczas realizacji praktyki (zał. nr 3).

7.6.3 Zaliczanie praktyk studenckich

7.6.3.1. Warunkiem zaliczenia praktyki studenckiej jest:

- odbycie praktyki w ustalonym terminie,
- przedłożenie dokumentu „Zaświadczenie o odbyciu praktyki studenckiej” (zał. nr 2),
- przedłożenie raportu z przebiegu praktyki, w formie określonej przez Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich; raport powinien być opatrzony pieczęcią Zakładu Pracy i podpisany przez przedstawiciela Zakładu Pracy,
- akceptacja raportu przez Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.

7.6.3.2. O zaliczenie praktyki studenckiej mogą ubiegać się studenci (zgodę wyraża Prodziekan ds. Kształcenia), którzy udokumentują:

- zdobyte doświadczenie zawodowe lub prowadzenie działalności odpowiadającej programowi praktyki na danym kierunku,
- odbycie stażu spełniającego wymagania programu praktyki,

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ
		Strona 44

- uczestnictwo w pracach obozu naukowego lub w pracach badawczych, jeżeli ich zakres odpowiadał wymaganiom praktyki na danym kierunku (zaliczenie praktyki w części lub w całości).

7.6.3.3. Wpisy zaliczenia do USOS-a osiągnięć studenta dokonuje Wydziałowy Opiekun Praktyk Studenckich na podstawie dokumentacji z praktyki studenckiej.

7.6.4 **Postanowienia końcowe**

7.6.4.1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym procesie mają zastosowanie przepisy Zarządzenia nr 4/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 stycznia 2013 r. *W sprawie zasad organizacji praktyk dla studentów Politechniki Rzeszowskiej* i Regulaminu studiów wyższych Politechniki Rzeszowskiej.

7.6.4.2. Niniejszy proces podlega okresowej aktualizacji, zwłaszcza podczas zmian:

- ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz aktów wykonawczych,
- Zarządzenia Rektora i Regulaminu studiów wyższych Politechniki Rzeszowskiej.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 45

7.7 Załączniki

- Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 4/2013 Rektora PRz: Porozumienie w sprawie organizacji praktyk dla studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza wraz z załącznikiem do porozumienia,
- Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 4/2013 Rektora PRz: Zaświadczenie o odbyciu praktyki studenckiej,
- Załącznik nr 3 do zarządzenia nr 4/2013 Rektora PRz: Ocena studenta odbywającego praktykę w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 46

Załącznik nr 2/1:

*Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 4/2013
Rektora PRz z dnia 23 stycznia 2013 r.*

POROZUMIENIE
W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAKTYK DLA STUDENTÓW
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ im. Ignacego Łukasiewicza

zawarte dnia w pomiędzy
POLITECHNIKĄ RZESZOWSKĄ im. Ignacego Łukasiewicza w Rzeszowie, Al. Powstańców
Warszawy 12, reprezentowaną przez
Wydziałowego Kierownika Praktyk Wydziału
działającego na podstawie pełnomocnictwa Rektora

a
(nazwa i adres zakładu pracy)

zwanym dalej „Zakładem Pracy”, reprezentowanym przez Dyrektora (Kierownika, Prezesa,
Właściciela) l u b upoważnionego w tej sprawie pracownika
Pana/Panią
(imię i nazwisko, stanowisko przedstawiciela zakładu pracy)

o następującej treści:

1. Zakład pracy zobowiązuje się do przyjęcia w okresie od
do studentów Wydziału
Politechniki Rzeszowskiej celem odbycia praktyki zawodowej.
2. Wykaz studentów stanowi załącznik do niniejszego Porozumienia.
3. Zakład pracy zobowiązuje się do sprawowania nadzoru nad osobami odbywającymi
praktykę oraz zapewnienia warunków niezbędnych do jej przeprowadzenia,
a w szczególności:
 - 1) zapewnienia odpowiednich stanowisk pracy, pomieszczeń, warsztatów, urządzeń, narzędzi
i materiałów zgodnych z programem praktyki;
 - 2) zapoznania studentów z zakładowym regulaminem pracy, oraz przepisami o ochronie
tajemnicy państwowej i służbowej;
 - 3) przeprowadzenia szkolenia instruktazu ogólnego oraz instruktazu stanowiskowego
w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy
z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
Dz. U. Nr 180, poz. 1860 z późn. zm.);
 - 4) zapewnienia studentom na czas odbywania praktyki odzieży roboczej i ochronnej oraz
sprzętu ochrony osobistej, przewidzianych w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy;

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
Im. IGNACEGO LUKASIEWICZA

OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2

Nazwa: Praktyki studenckie

Data: 15.06.17 r.

**WYDZIAŁ
BUDOWNICTWA
INŻYNIERII ŚRODOWISKA
I ARCHITEKTURY**
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

Strona 47

- 5) umożliwienia studentom korzystania z biblioteki zakładowej oraz innych źródeł informacji potrzebnych do realizacji programu praktyki;
- 6) wydawania studentom (po zakończeniu praktyki) zaświadczeń o odbyciu praktyki.

4. Politechnika Rzeszowska zobowiązuje się do:

- 1) opracowania w porozumieniu z Zakładem pracy ramowego programu praktyk;
- 2) sprawowania nadzoru dydaktycznego nad przebiegiem praktyk;
- 3) zapoznania studentów z programem praktyki oraz uprawnieniami i obowiązkami praktykantów;
- 4) ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków studentów odbywających praktykę na podstawie skierowania.

5. Inne dodatkowe ustalenia:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

.....
Podpis Rektora
lub osoby upoważnionej

.....
Podpis Dyrektora Zakładu Pracy
lub osoby upoważnionej

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 2 Nazwa: Praktyki studenckie	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY <small>POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ</small>
		Strona 50

Zał. nr 2/3:

*Załącznik nr 3 do zarządzenia nr 4/2013
Rektora PRz z dnia 23 stycznia 2013 r.*

Ocena studenta odbywającego praktykę w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych	Ocena				
	1	2	3	4	5
Rozumie potrzebę praktycznego stosowania nabytej wiedzy teoretycznej z danego obszaru kształcenia					
Jest gotowy i zdolny do stałego podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności					
Rozumie potrzebę zachowań profesjonalnych i przestrzegania zasad etyki, w tym uczciwości					
Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji podjętego zadania					
Jest odpowiedzialny za pracę własną i skutki podejmowanych decyzji					
Jest przygotowany do pracy w zespole pełniąc w nim różne role i funkcje, jest odpowiedzialny za wspólnie realizowane zadania					
Potrafi zadbać o jakość i staranność wykonywanych zadań					
Potrafi zadbać o poprawność językową formułowanych wniosków i opinii.					
Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy					

Skala ocen:
1 - niedostateczna
2 - słaba
3 - dostateczna
4 - dobra
5 - bardzo dobra

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 3 Nazwa: Hospitacja	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 51

8 Proces 3 - hospitacja

8.1 Podstawa formalna procesu

Forma oraz tryb przeprowadzania tych działań określone są w zarządzeniach Rektora Politechniki Rzeszowskiej tj.: **Zarządzenie nr 46/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych.**

8.2 Cel procesu

Celem procesu hospitacji jest monitorowanie procesu dydaktycznego, która ma służyć działaniom zmierzającym do poprawy i podniesienia jakości kształcenia na Wydziale.

8.3 Zakres procesu

Hospitacje dotyczą wszystkich form zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale tj. wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, ćwiczeń projektowych oraz laboratoriów.

Procesowi hospitacji podlegają wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia dydaktyczne.

Ocenie podlega:

- stopień realizacji określonych efektów kształcenia;
- sposób realizacji zajęć dydaktycznych;
- zasady zaliczania poszczególnych modułów zajęć.

8.4 Częstotliwość

Hospitacje każdego pracownika przeprowadzana jest raz na dwa lata. Kierownicy Katedr, Zakładów, na początku każdego semestru przygotowują ramowy harmonogram przeprowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych, który przekazują Wydziałowemu Pełnomocnikowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

8.5 Odpowiedzialność

Za przeprowadzenie procedury hospitacji odpowiedzialni są:

- Kierownicy jednostek,

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 3 Nazwa: Hospitacja	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 52

- Koordynatorzy poszczególnych modułów zajęć,
- Kierowników jednostek hospituje Dziekan lub upoważniony przez Dziekana pracownik samodzielny Wydziału.

8.6 Monitorowanie procesu

- Z przeprowadzonej hospitacji sporządza się protokół, zgodnie z zalecanym wzorem stanowiącym załącznik nr 4 zarządzenia Rektora.
- Osoba hospitująca jest zobowiązana przekazać swoje uwagi hospitowanemu i omówić treść protokołu.
- Protokół po podpisaniu przez hospitującego i osobę hospitowaną jest przekazywany Kierownikowi Katedry/Zakładu.
- Wyniki przeprowadzonych hospitacji trafiają do Pełnomocnika Dziekana ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w nieprzekraczalnym terminie 2 tygodni od hospitacji.
- Kierownik Katedry, Zakładu, zobowiązany jest do przedłożenia Wydziałowemu Pełnomocnikowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w terminie do końca lipca każdego roku podsumowania wyników hospitacji zajęć dydaktycznych przeprowadzonych w danym roku akademickim.
- Wydziałowy Pełnomocnik ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia informuje Dziekana o wynikach hospitacji oraz składa raport Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w terminie do końca sierpnia każdego roku akademickiego.
- Raz na rok Pełnomocnik przedstawia Raport Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Raport przedstawiany jest również raz w roku Radzie Wydziału.

8.7 Działania naprawcze

Negatywny wynik hospitacji nakład na Kierownika Katedry / Zakładu obowiązek powiadomienia Dziekana o zaistniej sytuacji oraz podjęcia działań mających poprawić jakość prowadzonych zajęć.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 3 Nazwa: Hospitacja	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ
		Strona 53

Dwukrotne negatywne wyniki kolejnych hospitacji nakładają na Kierownika Katedry / Zakładu, obowiązek osobistego hospitowania zajęć nauczyciela akademickiego w kolejnych semestrach, aż do czasu uzyskania pozytywnego wyniku hospitacji.

Wynik hospitacji brany jest pod uwagę w okresowej ocenie nauczycieli akademickich.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 4 Nazwa: Ankietyzacja	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 54

9 Proces 4 - ankietyzacja

9.1 Podstawa formalna procesu

Forma oraz tryb przeprowadzania tych działań określone są w zarządzeniach Rektora Politechniki Rzeszowskiej tj.: **Zarządzenie nr 46/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 22 listopada 2013 r. W sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji.** Zasady dokonywania oceny przez studentów i doktorantów określa również pkt 3 załącznika nr 5 **Statutu Politechniki Rzeszowskiej.**

9.2 Cel procesu

Celem procesu ankietyzacji jest ocena i poprawa jakości kształcenia na Wydziale.

9.3 Zakres procesu

Ankietyzacja prowadzona jest wśród kandydatów na studia, studentów, uczestników studiów doktoranckich, słuchaczy studiów podyplomowych oraz pracodawców.

Badania prowadzone wśród kandydatów na studia mają na celu zebranie opinii w zakresie ich preferencji w wyborze uczelni i kierunku studiów.

Studenci, uczestnicy studiów doktoranckich oraz słuchacze studiów podyplomowych za pomocą ankiet oceniają:

- nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia,
- programy kształcenia dla modułu (przedmiotu),
- organizację zajęć dydaktycznych,
- pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, obsługujących proces kształcenia.

Pracodawcy oceniają stopień dopasowania efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz kompetencje absolwentów przez pryzmat zapotrzebowania na zatrudnienie.

Na Wydziale obowiązują następujące formularze ankiet:

- kandydata,

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 4 Nazwa: Ankietyzacja	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 55

- nauczyciela akademickiego,
- modułu kształcenia,
- organizacji studiów,
- pracowników niebędących nauczycielami akademickimi,
- pracodawcy.

Badania ankietowe prowadzone są w formie elektronicznej w systemie USOS.

9.4 Częstotliwość

Ankietyzacja kandydatów na studia przeprowadzana jest w okresie rejestracji w formie elektronicznej, dostępnej na stronie internetowej.

Ankietyzacja nauczycieli akademickich prowadzona jest co semestr.

Ankietyzację modułu kształcenia prowadzi się po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. W przypadku modułu realizowanego przez kolejne semestry ocenę przeprowadza się po jego zakończeniu. Badania realizowane są za pomocą ankiet, dostępnych po zalogowaniu do systemu USOS-web w trakcie trwania sesji egzaminacyjnej.

Ankietyzacja organizacji studiów prowadzona jest zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem nie rzadziej niż raz na dwa lata.

Ankietyzacja pracowników niebędących nauczycielami akademickimi prowadzona jest zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem nie rzadziej niż raz na dwa lata.

9.5 Odpowiedzialność

Badania ankietowe realizowane są w formie elektronicznej w systemie USOS pod nadzorem wydziałowego koordynatora ds. systemu USOS.

9.6 Monitorowanie procesu

Przy opracowaniu wyników przestrzegane są zasady poufności z uwzględnieniem faktu, że prowadzący zajęcia nie może mieć dostępu do wyników ankiet przed ich opracowaniem.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 4 Nazwa: Ankietyzacja	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 56

Wyniki ankietyzacji przekazywane są Kierownikom jednostek organizacyjnych. Kierownik jednostki jest zobowiązany do zapoznania prowadzącego zajęcia z wynikami przez przekazanie jednego egzemplarza wyników w okresie dwóch tygodni od ich otrzymania.

Wyniki ankietyzacji nauczycieli akademickich są brane pod uwagę przy ocenie okresowej. Wyniki ankiet mogą być pomocne przy wnioskowaniu o nagrodę Rektora za działalność dydaktyczną oraz ocenie prawidłowego doboru osób i metod realizacji zadań dydaktycznych.

Indywidualne wyniki ankiet nauczycieli akademickich zatwierdzone przez Pełnomocnika Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia wydziałowy koordynator ds. systemu USOS udostępnia w systemie każdemu ocenianemu nauczycielowi .

Zbiorcze wyniki ankiet opracowują wyznaczeni przez Pełnomocnika Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia członkowie Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w terminie do jednego miesiąca od zakończenia procesu ankietyzacji w danym semestrze.

Zbiorcze wyniki ankiet opracowane przez Pełnomocnika Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia przedstawiane są i poddawane dyskusji na posiedzeniu WKZJK a następnie prezentowane na posiedzeniu Rady Wydziału.

Zatwierdzone na posiedzeniu WKZJK sprawozdanie z przebiegu ankietyzacji oraz hospitacji Wydziałowy Pełnomocnik ds. Zapewniania Jakości Kształcenia składa Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w terminie do 1 miesiąca od zakończenia cyklu badań. Ankieta modułu kształcenia udostępniana jest wszystkim uczestniczącym w zajęciach z danego modułu (przedmiotu) studentom w terminie ustalonym każdorazowo przez Pełnomocnika Rektora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego.

Wyniki ankietyzacji programu kształcenia opracowują wyznaczeni przez Pełnomocnika Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia członkowie Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w terminie dwóch tygodni od zakończenia sesji ankietyzacji.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 4 Nazwa: Ankietyzacja	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 57

Zbiorcze wyniki badań analizowane są na posiedzeniu WKZJK. Wnioski przedstawiane są odpowiednim komisjom dydaktycznym, Dziekanowi Wydziału, prezentowane na posiedzeniu Rady Wydziału i mogą być brane pod uwagę w procesie doskonalenia programów kształcenia.

Zatwierdzone na posiedzeniu WKZJK sprawozdanie Wydziałowy Pełnomocnik ds. Zapewniania Jakości Kształcenia składa Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w terminie do 1 miesiąca od zakończenia cyklu badań.

Wyniki ankietyzacji organizacji studiów opracowują wyznaczeni przez Pełnomocnika Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia członkowie Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w terminie dwóch tygodni od zakończenia ankietyzacji.

Wyniki ankiety przedstawiane są odpowiednio Prorektorowi /Prodziekanowi.

Prorektor/Prodziekan po przeanalizowaniu wyników ankiet, informuje o jej ogólnych wynikach Samorząd Studencki.

Wyniki ankietyzacji pracowników nie będących nauczycielami akademickimi opracowują wyznaczeni przez Pełnomocnika Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia członkowie Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w terminie dwóch tygodni od zakończenia ankietyzacji.

Wyniki ankiety przedstawiane są odpowiednio Prorektorowi /Prodziekanowi.

Prorektor/Prodziekan po przeanalizowaniu wyników ankiet, informuje o jej ogólnych wynikach pracowników administracji.

Ankieta wypełniana przez pracodawców dostępna jest na stronie internetowej Wydziału. O terminach udostępniania formularzy pracodawców informują Pełnomocnicy Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Wyniki ankietyzacji opracowują wyznaczeni przez Pełnomocnika Dziekana ds. Zapewniania Jakości Kształcenia członkowie Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w terminie dwóch tygodni od zakończenia ankietyzacji.

Zbiorcze wyniki badań analizowane są na posiedzeniu WKZJK. Wnioski przedstawiane są Dziekanowi Wydziału. Zatwierdzone na posiedzeniu WKZJK

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 4 Nazwa: Ankietyzacja	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 58

sprawozdanie, Wydziałowy Pełnomocnik ds. Zapewniania Jakości Kształcenia składa Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Wyniki ankiet przechowywane są w formie elektronicznej przez okres 4 lat. Za bezpieczeństwo przechowywanych danych odpowiada Wydziałowy koordynator ds. systemu USOS/Pełnomocnik ds. jakości kształcenia w jednostkach międzywydziałowych.

W uzasadnionych przypadkach w uzgodnieniu z Pełnomocnikiem Rektora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia dopuszcza się zmianę narzędzi do prowadzenia badań.

9.7 Działania naprawcze

Zbiorcze wyniki ankietyzacji kandydata na studia analizowane są na posiedzeniu WKZJK i przedstawione Dziekanowi Wydziału mogą być brane pod uwagę przy opracowywaniu zasad przyjęć na studia, uruchamianiu nowych oraz zamykaniu istniejących kierunków studiów.

Negatywny wynik ankietyzacji nauczyciela akademickiego (średnia ocena odpowiedzi na co najmniej dwa pytania ankietowe mniejsza lub równa 2,5, lub średnia poniżej 3,0 w skali od 2 do 5) nakłada obowiązek na Wydziałowego Pełnomocnika ds. Zapewniania Jakości Kształcenia poinformowania Prodziekana ds. kształcenia o zaistniałej sytuacji.

Dwukrotne kolejne negatywne wyniki ankiet nakładają oprócz innych działań naprawczych obowiązek ankietowania nauczyciela co semestr, do czasu uzyskania pozytywnych wyników ankiet.

Zbiorcze wyniki ankietyzacji programu kształcenia mogą być brane pod uwagę w procesie doskonalenia programów kształcenia.

W przypadku negatywnych wyników ankiety organizacji studiów podejmowane są działania korygujące, zmierzające do podniesienia jakości organizacji studiów.

W przypadku negatywnych wyników ankietyzacji pracowników nie będących nauczycielami akademickimi podejmowane są działania korygujące zmierzające do podniesienia jakości pracy.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 4 Nazwa: Ankietyzacja	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITEKTURY <small>POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ</small>
		Strona 59

Wnioski z ankietyzacji pracodawców mogą być brane pod uwagę przy określaniu i ocenie efektów kształcenia oraz wprowadzaniu zmian w programach kształcenia.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 5	Data: 15.06.17 r.
	Nazwa: Weryfikacja efektów kształcenia osiąganych przez studentów	
		Strona 60

10 Proces 5 – weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych przez studentów

10.1 Podstawa formalna procesu

Forma oraz tryb przeprowadzania tych działań określone są w:

- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596).
- Uchwale Nr 22/2015 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej.
- Regulaminie studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza uchwalony przez Senat Politechniki Rzeszowskiej w dniu 23 kwietnia 2015 r.
- Uchwale nr 13/2013 Senatu PRz, z dn. 21 marca 2013 r. w sprawie wprowadzania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PRz.
- Uchwale nr 22/2015 Senatu PRz z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia regulaminu studiów wyższych w PRz.

10.2 Cel procesu

Celem procesu oceny realizacji efektów kształcenia jest sprawdzenie wyników pracy studenta i określenie, czy zostały przez niego osiągnięte (i w jakim stopniu) zdefiniowane efekty kształcenia dla danego modułu zajęć.

10.3 Zakres procesu

Ocena realizacji efektów kształcenia dotyczy wszystkich modułów zajęć realizowanych na Wydziale. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na różnych etapach kształcenia:

- poprzez zaliczanie wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów,

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 5 Nazwa: Weryfikacja efektów kształcenia osiąganych przez studentów	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 61

- weryfikacja efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych,
- weryfikacja założonych w programie kształcenia efektów kształcenia w trakcie seminarium dyplomowego i przygotowania do pracy dyplomowej oraz w trakcie egzaminu dyplomowego,
- weryfikacja efektów kształcenia w trakcie badania losów zawodowych absolwentów Wydziału.

10.4 Zasady weryfikowania założonych efektów kształcenia

10.4.1 Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia założonych w poszczególnych modułach określone są w kartach modułów zajęć z efektami kształcenia zatwierdzonymi przez Senat PRz. Karta modułu zajęć precyzuje metody weryfikacji efektów uwzględniając metody weryfikacji do określonych treści w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Zaleca się stosowanie poniższego ramowego systemu oceny studentów:

- a) moduł zajęć kończący się egzaminem - egzamin może mieć formę pisemną, ustną lub praktyczną zgodnie z regulaminem studiów p.3, §33,
- b) wymagania dotyczące zaliczeń z modułów zajęć, które nie kończą się egzaminem:
 - podstawą zaliczenia może być praca pisemna (np. test, projekt, referat, itp.) lub zaliczenie ustne,
 - w przypadku jeżeli z danego modułu zajęć odbywają się laboratoria, projekty, ćwiczenia i wykłady (bez egzaminu) o sposobie uwzględniania ocen cząstkowych uzyskanych w ocenie końcowej z modułu zajęć określa osoba odpowiedzialna za moduł zajęć i podaje w karcie modułu zajęć.

O formie egzaminu oraz sposobie zaliczenia prowadzący ma obowiązek poinformować studentów w trakcie pierwszych zajęć z modułu zajęć. Wyniki zaliczeń i egzaminów nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia lub przeprowadzający egzamin w trakcie semestru ogłasza w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia, zaś w trakcie sesji egzaminacyjnej ogłasza w ciągu 3 dni od dnia przeprowadzenia. Sposób ogłaszania wyników zaliczeń i egzaminów

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 5	Data: 15.06.17 r.
	Nazwa: Weryfikacja efektów kształcenia osiąganych przez studentów	
		Strona 62

nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia lub przeprowadzający egzamin ustala ze studentami.

W przypadku egzaminu/zaliczenia pisemnego prowadzący zgodnie z regulaminem studiów p.5, §36 jest zobowiązany przedstawić do wglądu studentowi ocenioną pracę w terminie do 3 dni roboczych od ogłoszenia wyników. Zarówno prace pisemne jak i dokumentacja z egzaminu ustnego podlegają archiwizacji.

W przypadku modułów zajęć, w ramach których oprócz wykładu prowadzone są ćwiczenia, projekty, laboratoria przed przystąpieniem do egzaminu student powinien uzyskać zaliczenie tych form zajęć. Sposób uwzględniania ocen uzyskanych z zaliczeń częściowych w ocenie końcowej z modułu zajęć określa osoba odpowiedzialna za moduł zajęć i podaje te informacje w karcie modułu oraz podaje do wiadomości studentów w terminie 2 tygodni od rozpoczęcia zajęć zgodnie z regulaminem studiów p.4, §33.

Do uzyskania oceny pozytywnej koniecznym jest aby student:

- znał i rozumiał wiedzę zawartą w literaturze podstawowej (podana w karcie modułu zajęć) zgodnie z kartą modułu,
- opanował przynajmniej w stopniu dostatecznym wszystkie umiejętności przewidziane programem modułu zajęć, ćwiczone na zajęciach,
- wykazał dostateczną umiejętność obserwowania i analizowania otaczających zjawisk, z którymi jako absolwent będzie miał styczność w praktycznej działalności,
- wykazał dostateczną umiejętność w formułowaniu logicznych sądów na podstawie informacji pochodzących z różnych źródeł (literatury, z wyników ćwiczeń, itp.).

10.4.2 Kryteria ilościowe stosowane przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych

Kryteria te określa prowadzący (odpowiedzialny za moduł zajęć) i przedstawia studentom w trakcie pierwszych zajęć. Zaleca się przypisywanie punktów za prace pisemne (testy, projekty, referaty itp.), odpowiedzi ustne, aktywność na zajęciach. Elementy składowe mogą mieć różną wartość w zależności od ich stopnia trudności i złożoności. Ocenę końcową określa się wg karty modułu, w której prowadzący określa sposób wystawienia ocen.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 5	Data: 15.06.17 r.
	Nazwa: Weryfikacja efektów kształcenia osiąganych przez studentów	
		Strona 63

Ocena końcowa modułu obejmuje wszystkie formy zajęć (projekty, ćwiczenia, wykłady, laboratoria), zaleca się stosowanie średniej ważonej, wagi przypisywane dla poszczególnych form zajęć określa koordynator modułu zajęć.

10.5 Częstotliwość

Ocena realizacji efektów kształcenia przeprowadzana jest na koniec każdego roku akademickiego, na bieżąco przez koordynatora przedmiotu. Raz w roku na koniec roku akademickiego, Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia opracowuje zbiorcze protokoły z realizacji efektów kształcenia wszystkich modułów.

10.6 Odpowiedzialność

Za przeprowadzenie procedury oceny realizacji efektów kształcenia odpowiedzialni są:

- Wydziałowy Pełnomocnik ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- Dziekan, Prodziekani ds. Kształcenia,
- Kierownicy jednostek,
- Koordynatorzy poszczególnych modułów zajęć.

10.7 Monitorowanie procesu

Komisja po zakończeniu roku akademickiego z przeprowadzonej oceny realizacji efektów kształcenia sporządza protokół na podstawie przeprowadzonych analizy, bazy danych USOS, sprawozdań osób odpowiedzialnych za dane moduły zajęć.

Wyniki przeprowadzonej oceny realizacji efektów kształcenia Dziekan lub Prodziekan ds. Kształcenia, po zasięgnięciu opinii zespołu nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego określonego kierunku studiów przedkłada Radzie Wydziału.

Wyniki opracowuje Komisja i Wydziałowy Pełnomocnik ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Informuje Dziekana o wynikach oraz składa raport Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Raz na rok Pełnomocnik przedstawia Raport Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Raport przedstawiany jest również raz w roku Radzie Wydziału.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 5 Nazwa: Weryfikacja efektów kształcenia osiąganych przez studentów	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 64

10.8 Działania naprawcze

Ocena realizacji efektów kształcenia stanowi podstawę doskonalenia programu kształcenia. Koordynator modułu zajęć odpowiada na pytanie czy udało się osiągnąć założone efekty kształcenia, w przypadku gdy nie, przeprowadza analizę i rozpoznanie przyczyn, wprowadza korekty. Działa posługując się systemem doradczym (Kierownik jednostki, Dziekan, Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia).

Do działań naprawczych można zaliczyć:

- modyfikację procesów nauczania,
- zmianę organizacji procesu dydaktycznego,
- korektę efektów kształcenia.

10.9 Działania zapobiegawcze

W ramach działań zapobiegawczych na Wydziale prowadzone są zajęcia dodatkowe w ramach podnoszenia jakości kształcenia w miarę możliwości finansowych Wydziału:

- kursy przygotowawcze z fizyki, matematyki,
- zajęcia dodatkowe: język, AutoCad,
- zajęcia wyrównawcze w ramach kierunku zamawianego z fizyki, chemii, matematyki,
- zaproszenie na wykłady wybitnych specjalistów z firm i instytucji branżowych, profesorów uczelni krajowych i zagranicznych,
- kurs przygotowujący do certyfikacji energetycznej budynków.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 65

11 Proces 6 – proces dyplomowania

11.1 Podstawa formalna procesu

Forma oraz tryb przeprowadzania procesu dyplomowania są określone w następujących dokumentach:

Forma oraz tryb przeprowadzania procesu dyplomowania są określone w następujących dokumentach:

[1]Uchwała Nr 22/2015 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej

(regulamin wchodzi w życie 1 października 2015 r.)

[2]Uchwała Nr 19/2016 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 22/2015 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej

(regulamin wchodzi w życie 1 października 2016 r.)

[3]Zarządzenie Nr 17/2016 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. im. I. Łukasiewicza z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Regulaminu studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza uchwalonego przez Senat Politechniki Rzeszowskiej w dniu 23 kwietnia 2015 r.

[4]Uchwała Nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej

[5]Uchwała Nr 2/2012 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 19 stycznia 2012 r. w sprawie wdrożenia w Politechnice Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza Krajowych Ram Kwalifikacji

[6]Uchwała Nr 1/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie zatwierdzenia wzorów dyplomów ukończenia studiów wyższych pierwszego i drugiego stopnia

[7]Zarządzenie Nr 30/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zasad prowadzenia na Politechnice Rzeszowskiej albumu studentów i książki dyplomów

[8] Zarządzenie Nr 6/2015 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie określenia trybu i warunków sprawdzania pisemnych prac dyplomowych za pomocą programu antyplagiatowego.

11.2 Cel procesu

Celem procesu dyplomowania na WBIŚiA jest uzyskanie przez studenta:

- tytułu zawodowego inżyniera lub inżyniera architekta – po studiach pierwszego stopnia (inżynierskich);
- tytułu zawodowego magistra inżyniera lub magistra inżyniera architekta – po studiach drugiego stopnia (magisterskich);
w określonym kierunku, realizowanym na Wydziale.

W celu uzyskania ww. tytułów wymagane jest ukończenie studiów, na które składają się:

- uzyskanie zaliczenia wszystkich modułów zajęć objętych programem studiów oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS;
- wykonanie pracy dyplomowej i uzyskanie pozytywnych recenzji tej pracy;
- złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.

Proces dyplomowania jest realizowany i monitorowany zgodnie z odpowiednimi przepisami i wytycznymi Uczelni.

11.3 Ogólne zasady dotyczące prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich

Praca dyplomowa jest pisemnym raportem z rozwiązania zadania zawodowego lub naukowego, z zakresu budownictwa, architektury, inżynierii środowiska bądź ochrony środowiska, odpowiednio dla specjalności dyplomanta. Jest świadectwem, że dyplomant opanował podstawową wiedzę zawartą w programie studiów i potrafi ją wykorzystać w zakresie podjętego tematu. Praca dyplomowa powinna charakteryzować się logicznym i obiektywnym sposobem prezentowania informacji.

Praca dyplomowa inżynierska jest świadectwem wykorzystania istniejącej wiedzy, a otrzymane podczas jej realizacji rezultaty mają charakter użytkowy. Podczas jej wykonywania, w celu rozwiązania problemów, dyplomant wykorzystuje metody inżynierskie. Praca taka zawiera przegląd piśmiennictwa technicznego związanego z rozpatrywanym zagadnieniem.

Praca dyplomowa magisterska wykorzystuje istniejącą i generuje nową wiedzę, a otrzymane podczas jej tworzenia rezultaty mają charakter poznawczy. Podczas jej tworzenia wykorzystywane są metody naukowe. Praca zawiera przegląd piśmiennictwa naukowego z danego zakresu. Praca dyplomowa magisterska świadczy o tym, że dyplomant potrafi przeprowadzić analizę zjawisk i wybrać optymalny sposób rozwiązania problemu. W tym celu wykonuje się w szczególności analizę różnych wariantów, rozpatruje efekty estetyczne, użytkowe, ekonomiczne, technologiczne i inne, odpowiednio do charakteru pracy.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 67

Przedmiotem prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich powinno być opracowanie o charakterze projektowym, badawczym, technologicznym lub studialnym, które zawiera obliczenia, analizy, porównania itp.

Regulamin studiów wyższych na Politechnice Rzeszowskiej [1÷3] stanowi w tym zakresie, że:

PRACA DYPLOMOWA

§ 47

1. Praca dyplomowa jest samodzielny opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub artystycznego lub dokonaniem artystycznym prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnej analizowania i wnioskowania.

2. Pracę dyplomową może stanowić w szczególności praca pisemna, opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego, oraz praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna.

Przykładowo na kierunku budownictwo, efekty kształcenia w przypadku pracy dyplomowej I–stopnia – zgodnie z treścią karty modułu – są następujące:

- w kategorii wiedza – ma podstawową wiedzę na temat wybranych zagadnień z budownictwa; ma podstawową wiedzę na temat tendencji rozwojowych w budownictwie;
- w kategorii umiejętności – posiada podstawowe umiejętności konieczne do opracowania, udokumentowania i przedstawienia zagadnień dotyczących budownictwa; potrafi przedstawić najważniejsze tezy swojej pracy oraz omówić uzyskane wyniki podczas egzaminu dyplomowego;
- w kategorii kompetencje – wykazał się umiejętnością rozwiązywania konkretnego problemu związanego z kierunkiem budownictwo, ma umiejętność samokształcenia się w celu podnoszenia kompetencji zawodowych oraz świadomość opinotwórczej i kulturowej roli społecznej absolwenta wyższej uczelni.

Efekty kształcenia w przypadku pracy dyplomowej II–stopnia, są następujące:

- w kategorii wiedza – ma rozszerzoną wiedzę na temat wybranych zagadnień z budownictwa; ma rozszerzoną wiedzę na temat tendencji rozwojowych w budownictwie,
- w kategorii umiejętności – posiada umiejętności konieczne do opracowania, udokumentowania i przedstawienia zagadnień dotyczących budownictwa; potrafi przeanalizować i przedstawić najważniejsze tezy swojej pracy oraz omówić uzyskane wyniki podczas egzaminu dyplomowego;

- w kategorii kompetencje – wykazał się umiejętnością przedstawienia wariantowych rozwiązań konkretnego problemu związanego z kierunkiem budownictwo; ma umiejętność samokształcenia się w celu podnoszenia kompetencji zawodowych oraz świadomość opiniotwórczej i kulturowej roli społecznej absolwenta wyższej uczelni.

Pracochłonność pracy inżynierskiej powinna wynosić 400 godzin, natomiast w przypadku pracy magisterskiej – 550 godzin. Prowadzenie pracy odbywa się przez regularne konsultacje, do których jest zobowiązany dyplomant i promotor.

Student WBIŚiA otrzymuje 15 punktów ECTS za pracę dyplomową inżynierską i przygotowanie do egzaminu dyplomowego – zgodnie ze „Standardami kształcenia na kierunkach inżynieria środowiska i ochrona środowiska”, „Standardami kształcenia na kierunku budownictwo” oraz „Standardami kształcenia na kierunku architektura”. W przypadku pracy dyplomowej magisterskiej ilość punktów ECTS wynosi 20.

Zasady realizowania prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich na WBIŚiA są oparte na treści Regulaminu studiów wyższych na Politechnice Rzeszowskiej [1÷3]. W szczególności są to zapisy:

§ 48

1. Student studiów pierwszego i drugiego stopnia jest zobowiązany do wykonania i złożenia pracy dyplomowej.

2. Student składa pracę dyplomową w formie zwartej drukowanej i elektronicznej.

3. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, który posiada tytuł naukowy profesora, stopień naukowy doktora habilitowanego, uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego lub stopień doktora.

4. W wyjątkowych przypadkach opiekunem pracy dyplomowej inżynierskiej lub licencjackiej może być, za zgodą dziekana, specjalista posiadający tytuł zawodowy magistra lub równorzędny i znaczne doświadczenie praktyczne w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów. W tym przypadku recenzentem pracy jest nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora, stopień naukowy doktora habilitowanego lub uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego, zatrudniony na PRz.

5. Temat pracy dyplomowej powinien być wybrany przez studenta nie później niż 12 miesięcy przed planowanym terminem ukończenia studiów (wzór tematu pracy dyplomowej inżynierskiej/magisterskiej – Załączniki nr 1a i 1b). Liczba tematów prac dyplomowych powinna umożliwić swobodny wybór tematu przez studenta. Każdy temat powinien być realizowany przez jedną osobę. Dopuszcza się prace dyplomowe realizowane przez kilka osób, przy czym zakres pracy każdego studenta musi być wyraźnie określony przez opiekuna pracy dyplomowej.

6. Zmiana opiekuna lub tematu pracy dyplomowej jest możliwa za zgodą dziekana.
7. Katedra (zakład), w której jest realizowana praca dyplomowa, jest zobowiązana do zapewnienia technicznych warunków jej realizacji w przewidzianym terminie.
8. Za zgodą dziekana praca dyplomowa może być realizowana poza Uczelnią, w instytucji, która zapewni odpowiednie warunki do jej wykonania.
9. Oceny pracy dyplomowej dokonuje opiekun oraz jeden recenzent wyznaczony przez dziekana, w terminie dwóch tygodni od daty wyznaczenia recenzenta. W przypadku pracy dyplomowej na studiach drugiego stopnia jedną z tych osób jest samodzielny pracownik naukowy.
10. Gdy jedna z ocen jest negatywna, dziekan powołuje drugiego recenzenta lub kieruje pracą dyplomową do poprawy.
11. W przypadku powołania drugiego recenzenta jego opinia jest wiążąca i na jej podstawie dziekan podejmuje decyzję o dalszym toku postępowania.
12. Ocena końcowa z modułu praca dyplomowa jest wpisywana do dokumentacji przebiegu studiów studenta. Modułowi praca dyplomowa przypisuje się punkty ECTS zgodnie z wytycznymi uchwalonymi przez Senat.
13. Ocenę końcową z modułu praca dyplomowa wpisuje dziekan. Ocena końcowa z modułu praca dyplomowa jest średnią arytmetyczną oceny opiekuna i recenzenta. Przy ustalaniu oceny z modułu praca dyplomowa stosuje się skalę ocen określoną w § 53 ust. 4.
14. Student składający pracę dyplomową dołącza pisemne oświadczenia według obowiązujących wzorów o:
 - 1) samodzielnym wykonaniu składanej pracy dyplomowej;
 - 2) prawie korzystania przez Uczelnię z utworu, jakim jest praca dyplomowa jego autorstwa do celów dydaktycznych lub prowadzenia badań.
15. W razie popełnienia przez studenta czynu polegającego na przypisaniu sobie autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu rektor na wniosek dziekana niezwłocznie poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego przewidzianego w przepisach ustawy.

§ 49

1. Student jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej do końca sesji poprawkowej danego semestru.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 70

2. Na uzasadniony wniosek studenta dziekan może przedłużyć termin zaliczenia modułu praca dyplomowa oraz zaliczenia semestru nie później niż do dnia 30 września danego roku akademickiego z uwzględnieniem § 50 ust. 8.

3. Student, który nie złożył pracy dyplomowej w terminach określonych w ust. 1–2, nie zalicza modułu praca dyplomowa i zostaje skreślony z listy studentów z powodu niezłożenia pracy dyplomowej.

4. Osoba skreślona z listy studentów z powodu niezłożenia w terminie pracy dyplomowej może się ubiegać o wznowienie studiów. Przepisy § 45 stosuje się odpowiednio.

Tematy prac dyplomowych są proponowane przez poszczególne jednostki, zatwierdzone przez Kierowników jednostek i przesyłane do właściwego Prodziekana. W przypadku braku uwag Prodziekana, są podawane do wiadomości studentów przez wywieszenie ich treści przynajmniej w gablotach poszczególnych jednostek. Studenci mają dobrowolność wyboru tematów z tym, że o kolejności wyboru tematu decydują na ogół wyniki uzyskane w dotychczasowym toku studiów. Temat pracy dyplomowej oraz jej ocena są wpisywane do dokumentacji przebiegu studiów studenta.

Pracę należy złożyć w formie papierowej (2 egzemplarze – dla promotora i do archiwum) oraz w formie elektronicznej na nośniku danych CD (2 egzemplarze – dla Promotora i do archiwum) a także zamieścić w uczelnianym elektronicznym Archiwum Prac Dyplomowych (w skrócie APD) (<https://apd.prz.edu.pl>). Zaleca się, aby praca dyplomowa drukowana była dwustronnie.

Student I stopnia, który chce podjąć studia II–stopnia od kolejnego semestru, musi złożyć pracę dyplomową nie później niż dwa tygodnie przed rozpoczęciem okresu obron. Obrony prac inżynierskich w tym przypadku odbywają się przed terminem rekrutacji na studia II–stopnia.

Wniosek o przedłużeniu terminu zaliczenia modułu praca dyplomowa – o którym mowa w § 49 ust. 2 – należy złożyć zgodnie z odpowiednim wzorem (Załącznik nr 7).

11.4 Wymagania szczegółowe stawiane pracom dyplomowym inżynierskim i magisterskim

Temat pracy dyplomowej zostaje wydawany w trzech egzemplarzach – dla studenta do pracy dyplomowej (oryginał), dla Promotora (kopia) oraz do dokumentacji studenta w Dziekanacie Wydziału (kopia). Wzór tematu pracy dyplomowej – Załączniki nr 1a i 1b.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 71

Regulamin wykonywania prac dyplomowych na WBISiA – oparty na treści Regulaminu studiów wyższych na Politechnice Rzeszowskiej [1÷3], natomiast dodatkowo uszczegółowiony względem niego, odpowiednio do specyfiki prac dyplomowych – może być wydawany dyplomantom przez poszczególne jednostki na odwrocie tematu pracy dyplomowej. Przykładową treść regulaminu – stosowanego w jednostkach kierunku architektura – przedstawiono w Załączniku nr 2.

W ramach zaleceń dotyczących sposobu redagowania prac, na stronie internetowej Wydziału (<http://wbisia.prz.edu.pl/studenci/praca-dyplomowa>) są zamieszczone:

wzory strony tytułowej dla pracy inżynierskiej i magisterskiej (Załączniki nr 3a i 3b);

wzór streszczenia (Załącznik nr 4);

wzór strony tytułowej płyty CD (Załącznik nr 5).

Szczegółowe zasady redagowania prac dyplomowych podane są opracowaniu pt. „Wytyczne przygotowywania prac dyplomowych na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej”, dostępnym na stronie internetowej Wydziału (<http://wbisia.prz.edu.pl/studenci/praca-dyplomowa>).

Na tej samej stronie zamieszczono także szablony dla kilku edytorów tekstów. Wytyczne te nie są jeszcze obowiązujące, natomiast już można się na nich wzorować.

Prace dyplomowe na WBISiA zasadniczo są realizowane w następujących odmianach, jako:

1) Prace projektowe – zawierające projekt nowego obiektu budowlanego (projekt architektoniczny lub ograniczony projekt wykonawczy konstrukcji), procesu technologicznego lub organizacji robót.

2) Prace badawcze – które polegają na pomiarze pewnych wielkości fizycznych i są sprawozdaniem z zrealizowanego eksperymentu.

3) Prace studialne (przeładowe) – które opisują wybrane zagadnienie techniczne i ustosunkowują się do niego w odniesieniu do informacji pochodzących z literatury i z własnych analiz. Prace takie mogą mieć charakter inwentaryzacyjny.

Poniżej podano zalecaną ich strukturę.

Prace dyplomowe inżynierskie:

Praca projektowa

Strona tytułowa

Temat pracy dyplomowej (otrzymany w Katedrze/Zakładzie dyplomującym)

Spis treści

Tekst pracy, podzielony na kolejne rozdziały i podrozdziały:

Wstęp (krótki, podający genezę pracy)

Cel i zakres pracy

Opis techniczny

Obliczenia statyczno-wytrzymałościowe, technologiczne lub inne (stosowne do tematu pracy i kierunku studiów)

Rysunki – odpowiednie do kierunku studiów i tematu pracy

Bibliografia

Streszczenie (w języku polskim i angielskim)

Praca badawcza

Strona tytułowa,

Temat pracy dyplomowej (otrzymany w Katedrze/Zakładzie dyplomującym)

Spis treści

Tekst pracy, podzielony na kolejne rozdziały i podrozdziały:

Wstęp (krótki, podający genezę pracy)

Cel i zakres pracy

Wprowadzenie do rozpatrywanego zagadnienia

Opis badań

Zestawienie wyników

Analiza wyników

Podsumowanie i/lub wnioski

Bibliografia

Streszczenie (w języku polskim i angielskim)

Praca studialna

Strona tytułowa

Temat pracy dyplomowej (otrzymany w Katedrze/Zakładzie dyplomującym)

Spis treści

Tekst pracy, podzielony na kolejne rozdziały i podrozdziały:

Wstęp (krótki, podający genezę pracy)

Cel i zakres pracy

Wprowadzenie do rozpatrywanego zagadnienia

Poszczególne rozdziały przedstawiające zebrane informacje, odniesienie do aktualnej literatury przedmiotu lub do samodzielnie przeprowadzonych analiz lub symulacji; uporządkowanie jakiegoś zagadnienia, które jest niekompletne lub opisane w literaturze w sposób rozproszony

Podsumowanie i/lub wnioski

Bibliografia

Streszczenie (w języku polskim i angielskim)

Prace dyplomowe magisterskie:

Praca projektowa

Strona tytułowa

Temat pracy dyplomowej (otrzymany w Katedrze/Zakładzie dyplomującym)

Spis treści

Tekst pracy, podzielony na kolejne rozdziały i podrozdziały:

Wstęp (podanie genezy tematu lub identyfikacja problemu)

Przegląd stanu rozpatrywanego zagadnienia, na podstawie literatury i innych dostępnych źródeł (obszerny, nawet do 1/3 objętości pracy)

Cel i zakres pracy

Sformułowanie założeń projektowo-konstrukcyjnych

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ARCHITECTURY <small>POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ</small>
		Strona 74

Opracowanie kilku koncepcji projektowych (minimum dwóch) projektowanego obiektu (lub procesu) i wybór jednej z nich do szczegółowego opracowania (poparty analizą i uzasadnieniem)

Opis techniczny

Obliczenia statyczno-wytrzymałościowe, technologiczne lub inne (stosowne do kierunku studiów)

Rysunki odpowiednie do kierunku studiów i tematu pracy

Bibliografia

Streszczenie (w języku polskim i angielskim)

Praca badawcza

Strona tytułowa

Temat pracy dyplomowej (otrzymany w Katedrze/Zakładzie dyplomującym)

Spis treści

Tekst pracy, podzielony na kolejne rozdziały i podrozdziały:

Wstęp (podanie genezy tematu lub identyfikacja problemu)

Przegląd stanu zagadnienia na podstawie literatury i innych dostępnych źródeł (obszerny, nawet do 1/3 objętości pracy)

Cel i zakres pracy

Opis planowanych badań, przyjęte założenia, itp.

Plan eksperymentu

Opis przebiegu badań

Zestawienie uzyskanych wyników

Opracowanie wyników badań: statystyczne, merytoryczne, itp.

Podsumowanie i/lub wnioski

Wytyczne do ewentualnych dalszych badań/analiz

Wykaz literatury i norm

Streszczenie (w języku polskim i angielskim)

Praca studialna

Strona tytułowa

Temat pracy dyplomowej (otrzymany w Katedrze/Zakładzie dyplomującym)

Spis treści

Tekst pracy, podzielony na kolejne rozdziały i podrozdziały:

Wstęp (podanie genezy tematu, identyfikacja problemu)

Przegląd stanu zagadnienia na podstawie literatury i innych dostępnych źródeł (obszerny, nawet do 1/3 objętości pracy)

Cel i zakres pracy

Poszczególne rozdziały przedstawiające zebrane informacje, odniesienie do aktualnej literatury przedmiotu lub do samodzielnie przeprowadzonych analiz lub symulacji; uporządkowanie jakiegoś zagadnienia, które jest niekompletne lub opisane w literaturze w sposób rozproszony

Podsumowanie i/lub wnioski

Bibliografia

Streszczenie (w języku polskim i angielskim)

Wytyczne odnośnie szczegółowych zasad formatowania poszczególnych rozdziałów pracy zawarte są w opracowaniu: „Wytyczne przygotowywania prac dyplomowych na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej”

(<http://wbisia.prz.edu.pl/studenci/praca-dyplomowa>).

11.5 Wykaz dokumentów składanych przed obroną pracy dyplomowej

Wykaz dokumentów składanych przed obroną pracy dyplomowej znajduje się na stronie internetowej Wydziału (<http://wbisia.prz.edu.pl/studenci/praca-dyplomowa>). Są to w szczególności:

2 egzemplarze pracy dyplomowej w formie drukowanej, oprawione w obowiązujące okładki uczelniane (w każdej pracy dyplomowej powinien być wpięty temat pracy, streszczenie pracy po polsku i po angielsku – jako ostatnia strona) z wklejoną elektroniczną wersją pracy i streszczenia na płycie CD (płyta i koperta powinny być opisane – imię i nazwisko, numer albumu, tytuł pracy). Płyta CD będzie wykorzystana w procesie sprawdzania pracy programem antyplagiatowym.

Dwa dodatkowe egzemplarze streszczenia pracy w języku polskim i angielskim.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 76

Cztery zdjęcia o wymiarach 4,5 x 6,5 cm.

Dowód wpłaty za dyplom – wpłata na indywidualne konto studenta.

Wypis ocen z przebiegu studiów, wydrukowany z programu USOSweb.

Komplet druków – do pobrania ze strony www WBIŚiA:

podanie o dopuszczenie do egzaminu dyplomowego (Załącznik nr 6);

oświadczenie o samodzielności wykonania pracy dyplomowej (Załącznik nr 7);

oświadczenie o wyrażeniu zgody na korzystanie z utworu „praca dyplomowa” (Załącznik nr 8);

podpisany przez promotora wydruk raportu ze sprawdzenia pracy w systemie antyplagiatowym;

wykaz osiągnięć indywidualnych (wykaz dodatkowych informacji związanych ze studiami w PRz, w tym o odbytych praktykach i otrzymanych nagrodach – dyplomy, nagrody i wyróżnienia, praca w kole naukowym, udział w pracach badawczych uczelni, publikacje własne, udział w konferencjach lub seminariach naukowych, wygłoszone referaty, praca w samorządzie studenckim, komisji stypendialnej – do zamieszczenia w SUPLEMENCIE do DYPLOMU);

wypis z dowodu osobistego;

karta obiegowa (wraz z legitymacją studencką);

deklaracja przystąpienia do Badania losów zawodowych absolwentów PRz;

wniosek o wydanie dyplomu w języku obcym – w przypadku wybrania dodatkowego odpisu dyplomu w języku obcym;

graduacja;

oraz dostępnych w Dziekanacie:

podanie o przedłużenie terminu zaliczenia modułu praca dyplomowa (Załącznik nr 9);

podanie o wznowienie studiów i dopuszczenie do obrony (Załącznik nr 10).

Jeżeli student składa wniosek o wydanie odpisu dyplomu w języku angielskim – należy załączyć 5 zdjęć.

Aktualne kwoty opłaty za dyplom polski i angielski są podawane na stronie Wydziału.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		 Strona 77

Ocena pracy dyplomowej odbywa się w systemie informatycznym „Archiwum Prac Dyplomowych (APD)” w odpowiednim formularzu recenzji pracy dyplomowej, stworzonym przez WBIŚiA. Obecnie formularze recenzji dla studiów inżynierskich i magisterskich są stosowane jednakowe, natomiast są one w części zróżnicowane dla promotora i recenzenta.

11.6 Archiwum Prac Dyplomowych (APD)

W ramach wdrożonego na Politechnice Rzeszowskiej projektu „ePRz – otwarta platforma e-usług zintegrowana z systemem informatycznym nowej generacji”, zostały wdrożone następujące e-usługi: „Zdalne deponowanie prac dyplomowych” oraz „Czytelnia prac dyplomowych”. Usługi te są dostępne w aplikacji Archiwum Prac Dyplomowych (w skrócie APD), która jest jednym z wielu serwisów internetowych współpracujących z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studiów USOS Politechniki Rzeszowskiej. APD jest dostępny pod adresem: <https://apd.prz.edu.pl> i scharakteryzowany następująco:

„Aplikacja ta pełni rolę katalogu i repozytorium elektronicznych wersji prac dyplomowych powstających na uczelni. Wraz z każdą pracą przechowywane są powiązane z nią szczegółowe informacje takie jak dane autorów, dane kierujących pracami (określonych w APD opiekunami prac) i recenzentów, recenzje oraz ocena z pracy. Zasadniczą funkcją serwisu APD, oprócz archiwizowania i udostępniania prac, jest wspomaganie procedury ich składania i archiwizacji w systemie. W czynności te zaangażowanych jest kilka osób (autorzy, opiekunowie pracy, recenzenci), które na określonych etapach obsługi pracy mają obowiązek wykonania pewnych zadań. APD pomaga skoordynować i ułatwia te działania definiując składający się z wykonywanych przez kolejne osoby kilku kroków proces obsługi prac, którego przejście jest konieczne do poprawnego zarchiwizowania pracy dyplomowej w systemie.”

Na stronie internetowej serwisu APD (<https://apd.prz.edu.pl/documents/page/instrukcja/>) są zamieszczone dokładne instrukcje postępowania dla dziekanatów, dla studentów oraz dla opiekunów i recenzentów. Ogólnie zadania do wykonania przez poszczególnych użytkowników systemu APD przedstawia tabela poniżej.

	DZIEKANAT	STUDENT	OPIEKUN	RECENZENT
Wybór tematu pracy		V		
Rejestracja pracy w systemie USOS	V			
Wpisanie danych pracy		V		
Przesłanie plików z pracą		V		
Akceptacja danych			V	
Wystawienie recenzji			V	V
Ostateczne zatwierdzenie pracy			V	
Praca gotowa do obrony			V	
Wydruk pracy		V		

Pisemne prace dyplomowe są sprawdzane przed obroną pracy dyplomowej przy wykorzystaniu programu antyplagiatoowego, współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Procedura antyplagiatoowa, stosowana na Wydziale, jest opisana poniżej.

11.7 Antyplagiatoowa procedura postępowania z pracą dyplomową inżynierską/magisterską na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury

Procedura antyplagiatoowa na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury została przyjęta uchwałą Rady Wydziału. Procedura ta jest dostępna na stronie internetowej Wydziału (<http://wbia.prz.edu.pl/studenci/praca-dyplomowa>) i jest ona następująca:

Promotor po zatwierdzeniu pracy dyplomowej studenta podpisuje się na stronie tytułowej, z datą (data przyjęcia pracy dyplomowej) a następnie przesyła jej wersję elektroniczną (format doc, docx, odt lub rtf) na adres e-mail Pełnomocnika Katedry/Zakładu.

Nazwa pliku zawierającego pracę dyplomową musi zawierać w kolejności: nazwisko, imię studenta oraz typ pracy.

Niezwłocznie po otrzymaniu pracy Pełnomocnik jednostki przeprowadza procedurę sprawdzającą w systemie plagiat.pl.

Po zakończeniu procedury sprawdzającej Pełnomocnik generuje raport, ustalający współczynniki podobieństwa dla badanej pracy.

Współczynnik podobieństwa 1 nie może przekraczać wartości 50 %. Współczynnik podobieństwa 2 nie może przekraczać wartości 7,5 %.

Pełnomocnik przesyła elektroniczną wersję raportu Promotorowi, który jest zobowiązany dostarczyć podpisany wydruk pierwszej strony raportu do właściwego Dziekanatu Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury.

Po zakończeniu procedury antyplagiatowej, praca może być złożona we właściwym Dziekanacie – co najmniej dwa tygodnie przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego (obrony).

Procedurę sprawdzającą w systemie plagiat.pl może przeprowadzić Promotor – zamiast Pełnomocnika – wysyłając pracę przez aplikację APD (Archiwum Prac Dyplomowych).

Jeżeli praca nie zawiera niedopuszczalnych zapożyczeń oraz system antyplagiatowy nie wykazał przekroczenia ustalonych współczynników podobieństwa, Dziekan podejmuje decyzję o dopuszczeniu jej do obrony.

Dziekan nie dopuszcza pracy do obrony, jeżeli raport wykazuje przekroczenie maksymalnej wartości współczynnika/ów podobieństwa ustalonej w pkt 5.

W uzasadnionych przypadkach, jeżeli raport wykazuje przekroczenie współczynnika podobieństwa 2, Dziekan może dopuścić pracę do obrony na podstawie oświadczenia Promotora, sporządzonego według odpowiedniego wzoru (Załącznik 11). Oświadczenie należy złożyć w Dziekanacie wraz z raportem. Promotor może złożyć oświadczenie o dopuszczeniu pracy do obrony tylko wówczas, gdy uznaje za niezbędne dla pracy zapożyczenia, które wynikają z umieszczenia w niej wymienionych niżej elementów:

cytatów sporządzonych zgodnie z art. 29 ustawy o prawie autorskich i prawach pokrewnych, które nie ograniczają samodzielności pracy;

załączników, gdy przekazanie ich treści nie może być dokonane w inny sposób (np. poprzez umieszczenie informacji w bibliografii);

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 80

nagłówków tabel, schematów, wykresów, rysunków, zdjęć itp.;

opisów bibliograficznych zawartych w przypisach i wykazie literatury.

W przypadku przekroczenia przez pracę któregokolwiek współczynników podobieństwa, student może zostać dopuszczony do egzaminu dyplomowego wyłącznie po przygotowaniu pracy na nowy temat. Nowy temat musi być całkowicie odmienny od poprzedniego, co oznacza konieczność rozwiązania innego problemu badawczego, który nie był podejmowany w poprzedniej pracy. Nowy temat nie może być w szczególności modyfikacją poprzedniego tematu, bez zasadniczej zmiany problematyki badawczej pracy. Temat nowej pracy zatwierdza Dziekan. Formularz zgłoszenia nowego tematu pracy określa załącznik (Załącznik nr 12).

W przypadku, gdy zachodzi obawa przypisania sobie przez studenta autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu (plagiat) Dziekan kieruje zawiadomienie do Rektora Uczelni w celu rozpatrzenia sprawy w trybie art. 214 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Składając pracę w Dziekanacie student dołącza oświadczenie o zgodności pracy w wersji drukowanej z wersją elektroniczną sprawdzoną w systemie plagiat.pl (Załącznik 7) oraz oświadczenie o wyrażeniu zgody na korzystanie z utworu „praca dyplomowa” (Załącznik 8).

Student jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej do końca sesji poprawkowej danego semestru.

Wypełnione przez studenta załączniki, o których mowa w ust. 13, wraz z protokołem kontroli samodzielności wykonania pracy (wydruk z programu antyplagiatowego strony raportu z uzyskanymi wskaźnikami podobieństwa) są przechowywane w teczce akt osobowych studenta.

Prace dopuszczone do obrony zostają obligatoryjnie dodane do bazy systemu antyplagiatowego przez Pełnomocnika. Terminy obron są dostępne dla koordynatorów na stronie WWW Wydziału oraz w poszczególnych Dziekanatach.

Pełnomocnik jednostki Zakładu/Katedry po zakończeniu terminu składania prac dyplomowych sporządza raport ze sprawdzania prac za pomocą programu antyplagiatowego i w czasie do 1 miesiąca od zakończenia terminu składania prac dyplomowych przesyła go do WKZJK, natomiast WKZJK przesyła zbiorczy raport Wydziału do UKZJK. Raport zawiera w szczególności informacje o:

- a) liczbie sprawdzonych prac;
- b) liczbie prac, w których przekroczone dopuszczalne współczynniki podobieństwa;

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 81

c) podjętych działaniach wobec studentów.

Szczegółowe informacje dotyczące systemu antyplagiatowego można uzyskać na stronie www.plagiat.pl w dziale pomoc.

Objaśnienie oznaczeń stosowanych w raporcie generowanym przez system plagiat.pl:

- współczynnik podobieństwa 1 – określa, jaką część pracy stanowią frazy o długości 5 słów lub dłuższe – nie może przekroczyć wartości 50%;
- współczynnik podobieństwa 2 – określa, jaką część pracy stanowią frazy o długości 25 słów lub dłuższe – nie może przekroczyć wartości 7,5%;
- **kolor zielony** – fragmenty pochodzące z Internetu;
- **kolor czerwony** – fragmenty pochodzące z bazy macierzystej programu i baz innych uczelni;
- **kolor niebieski** – fragmenty zaznaczone po użyciu funkcji z list rozwijalnych,
- **niebieski kolor tła** – fragmenty odnalezione w dokumentach pochodzących z Bazy Aktów Prawnych (BAP);
- **żółty kolor tła** – znaki z alfabetu innego niż łaciński mogące świadczyć o próbie ukrycia dokonanych zapożyczeń.

<http://www.plagiat.pl/>

<http://wbisia.prz.edu.pl/pl/informacje-dla-studentow/dyplomanci/>

11.8 Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych inżynierskich i magisterskich

Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych inżynierskich i magisterskich na WBIŚiA są oparte na treści Regulaminu studiów wyższych na Politechnice Rzeszowskiej [1÷3]. W szczególności są to zapisy:

EGZAMIN DYPLOMOWY

§ 50

1. Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części:

1) weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych podczas studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia na zasadach określonych przez radę wydziału;

2) obrony pracy dyplomowej.

2. Warunkiem dopuszczenia do obrony pracy dyplomowej jest:

1) uzyskanie zaliczenia wszystkich modułów zajęć objętych programem studiów oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS określonych w odpowiednio § 29 ust. 11 i § 42 ust. 8;

2) uzyskanie oceny co najmniej „dostateczny” (dst; 3,0; E) z modułu praca dyplomowa;

3) uzyskanie pozytywnej oceny z części I egzaminu dyplomowego tj. weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych podczas studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;

4) złożenie wymaganych dokumentów i wniesienie obowiązujących opłat określonych w odrębnych przepisach.

3. Rada wydziału może podjąć uchwałę o wcześniejszym przeprowadzeniu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminu dyplomowego, zwaną dalej „komisją egzaminacyjną”, powołaną przez powołaną przez dziekana, w skład której wchodzi co najmniej trzy osoby: przewodniczący, opiekun pracy dyplomowej i recenzent (recenzenci) oraz członkowie komisji egzaminacyjnej w liczbie określonej przez dziekana. Jako członków komisji egzaminacyjnej dziekan może powołać nauczycieli akademickich lub specjalistów spoza wydziału lub Uczelni, reprezentujących dyscypliny związane ze specjalnością odpowiadającą tematyce pracy dyplomowej.

4a. W przypadku wcześniejszego przeprowadzania weryfikacji efektów kształcenia komisję egzaminacyjną powołuje dziekan.

5. W przypadku, gdy przewodniczący komisji egzaminacyjnej jest jednocześnie opiekunem lub recenzentem pracy dyplomowej, dziekan jest zobowiązany do wyznaczenia nowego przewodniczącego komisji spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora, stopnień naukowy doktora habilitowanego lub uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego.

6. Komisji egzaminu dyplomowego przewodniczy dziekan, prodziekan lub wyznaczony przez dziekana nauczyciel akademicki z tytułem naukowym profesora, stopniem naukowym doktora habilitowanego lub posiadający uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego.

7. W szczególnych przypadkach usprawiedliwionej nieobecności jednego z członków komisji egzaminu dyplomowego (opiekuna pracy lub recenzenta) dziekan powołuje w skład komisji egzaminacyjnej w zastępstwie nauczyciela akademickiego z danej dyscypliny.

8. Egzamin dyplomowy powinien się odbyć nie później niż do dnia 30 września danego roku akademickiego.

9. (uchylony).

10. Dziekan może ustalić indywidualny termin egzaminu dyplomowego dla studenta, który złożył pracę dyplomową przed upływem terminu określonego w § 49 ust. 1.

11. Przy ustalaniu wyników egzaminu dyplomowego stosuje się odpowiednio skalę ocen określoną w § 30 ust. 1.

§ 51

1. W przypadku uzyskania z części I egzaminu dyplomowego, o której mowa w § 50 ust. 1 pkt 1 oceny „nieodstateczny” (ndst; 2,0; F) lub nieprzystąpienia do tej części egzaminu w ustalonym terminie przepisy § 38 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku uzyskania z części II egzaminu dyplomowego, o której mowa w § 50 ust. 1 pkt 2 oceny „nieodstateczny” (ndst; 2,0; F) lub nieprzystąpienia do tej części egzaminu w ustalonym terminie dziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. Powtórny egzamin z tej części nie może się odbyć wcześniej niż przed upływem 30 dni od dnia przeprowadzenia poprzedniego egzaminu.

3. W przypadku nieprzystąpienia studenta do części II egzaminu dyplomowego w wyznaczonym terminie z powodu choroby lub innego zdarzenia losowego, dziekan wyznacza nowy (traktowany jako pierwszy) termin po przedłożeniu przez studenta udokumentowanego usprawiedliwienia w terminie do 5 dni od daty kończącej okres choroby lub daty zdarzenia losowego.

4. W przypadku niezłożenia egzaminu dyplomowego dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów, z powodu niezłożenia w terminie egzaminu dyplomowego.

§ 52

1. Egzamin dyplomowy w języku obcym przeprowadza się według zasad określonych w § 50–51.

2. Za zgodą dziekana na wniosek studenta lub opiekuna pracy dyplomowej egzamin dyplomowy może mieć charakter otwarty. Wniosek powinien być złożony wraz z pracą dyplomową.

3. Otwarty egzamin dyplomowy składa się z:

1) części niejawnej, w której odbywa się część I egzaminu dyplomowego, tj. weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych podczas studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia na zasadach określonych przez radę wydziału oraz ustalenie oceny z tej części;

2) części jawnej, w której odbywa się część II egzaminu dyplomowego, tj. obrona pracy dyplomowej i dyskusja dotycząca pracy dyplomowej.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 84

3a. Ustalenie oceny z części II egzaminu dyplomowego oraz ostatecznego wyniku studiów odbywa się na posiedzeniu niejawnym.

4. Uczestnicy otwartego egzaminu dyplomowego niebędący członkami komisji egzaminacyjnej nie mogą uczestniczyć w części niejawnej.

5. Informacja o otwartym egzaminie dyplomowym jest zamieszczana na stronie internetowej wydziału nie później niż na tydzień przed wyznaczonym terminem egzaminu dyplomowego i zawiera termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu, imię i nazwisko studenta przystępującego do egzaminu, temat pracy dyplomowej oraz skład komisji egzaminacyjnej.

W przypadku studiów pierwszego stopnia na WBIŚiA stosuje się wcześniejsze przeprowadzenie egzaminu z opanowania zakładanych efektów kształcenia dla danego kierunku (część pierwsza egzaminu dyplomowego, o której mowa w § 50 ust. 1). Egzamin ten ma formę pisemną, a szczegółowe jego zasady są opisane na stronie internetowej Wydziału (<http://wbisia.prz.edu.pl/studenci/praca-dyplomowa>):

1. Egzamin przeprowadzany jest zgodnie z Regulaminem Studiów PRz.
2. Każdy student ma prawo do dwóch terminów egzaminu.
3. Student na egzamin zgłasza się z dokumentem tożsamości.
4. Terminy egzaminów dyplomowych wyznacza Dziekan i ogłasza je w gablocie studenckiej danego kierunku studiów oraz na stronie internetowej Wydziału.
5. Studenci zapisują się na dany termin egzaminu na listę dostępną w Starosty Roku. Lista dostarczana jest do Dziekanatu na 3 (trzy) dni przed terminem.
6. Egzamin dyplomowy odbywa się w grudniu, styczniu i lutym dla semestru zimowego oraz w maju, czerwcu i lipcu dla semestru letniego.
7. Dziekan powołuje doraźną lub stałą Komisję do Przeprowadzenia Pisemnego Egzaminu Dyplomowego.
8. Powołana Komisja wybiera pytania egzaminacyjne z listy pytań podanych do publicznej wiadomości w liczbie 5–10.
9. Pytania egzaminacyjne będą doprecyzowane na egzaminie.
10. Studenci piszą Egzamin na opieczętowanych formularzach.
11. Przewodniczący egzaminu podaje punktację oraz minimalny próg punktowy do zaliczenia (60 % możliwych punktów).
12. Wyniki egzaminu ogłaszane są do 7 (siedmiu) dni po terminie egzaminu.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 85

13. Komisja sporządza i podpisuje Protokół z pisemnej części Egzaminu Dyplomowego.

Zestawy pytań na egzamin z opanowania zakładanych efektów kształcenia są jawne. Są one podane dla każdego kierunku na stronie internetowej Wydziału

(<http://wbisia.prz.edu.pl/studenci/praca-dyplomowa>).

Na WBIŚiA jest stosowana zasada, że dwukrotne uzyskanie oceny niedostatecznej z egzaminu pisemnego z opanowania zakładanych efektów kształcenia skutkuje niedopuszczeniem do obrony pracy dyplomowej. W takim przypadku do egzaminu przystępuje się w kolejnym roku bądź semestrze.

Inżynierski egzamin pisemny z poziomu wiedzy odbywa się przed końcem zajęć w ostatnim semestrze studiów, w terminie ogłoszonym przez Dziekana.

W przypadku studiów drugiego stopnia na WBIŚiA egzamin z opanowania zakładanych efektów kształcenia dla danego kierunku (część pierwsza egzaminu dyplomowego, o której mowa w § 50 ust. 1) jest przeprowadzany w trakcie egzaminu dyplomowego i ma formę ustną.

11.9 Ukończenie studiów

Ukończenie studiów

Zasady i warunki ukończenia studiów na WBIŚiA są oparte na treści Regulaminu studiów wyższych na Politechnice Rzeszowskiej [1÷3]. W szczególności są to zapisy:

UKOŃCZENIE STUDIÓW

§ 53

1. Warunkiem ukończenia studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.

2. Datą ukończenia studiów jest data obrony pracy dyplomowej, o której mowa w § 50 ust. 1 pkt 2.

3. Ostateczny wynik studiów określa się na podstawie:

1) wyniku z toku studiów jako średniej ważonej ocen końcowych modułów zajęć objętych programem studiów łącznie z oceną z modułu praca dyplomowa, określonej wzorem w § 31 ust. 1 – z wagą 0,8;

2) oceny pozytywnej z weryfikacji efektów kształcenia, o której mowa w § 50 ust. 1 pkt 1 – z wagą 0,1;

3) oceny z obrony pracy dyplomowej, o której mowa w § 50 ust. 1 pkt 2. – z wagą 0,1.

4. Na dyplomie ukończenia studiów wyższych wpisuje się ocenę na podstawie ostatecznego wyniku studiów zgodnie z poniższą tabelą:

- dostateczny	3,0 przy wyniku	3,000 do	3,399
- plus dostateczny	3,5 przy wyniku	3,400 do	3,799
- dobry	4,0 przy wyniku	3,800 do	4,199
- plus dobry	4,5 przy wyniku	4,200 do	4,599
- bardzo dobry	5,0 przy wyniku	4,600 do	5,000

5. W uzasadnionych przypadkach na wniosek opiekuna pracy dyplomowej komisja egzaminacyjna może podwyższyć ocenę, o której mowa w ust. 4 o pół stopnia (0,5), jeżeli oceny opiekuna i recenzenta (recenzentów) z pracy dyplomowej studenta oraz wynik weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia są oceną „bardzo dobry” (bdb; 5,0; A), a średnia arytmetyczna ocen z modułów zajęć kończących się egzaminem w okresie ostatnich trzech semestrów studiów wyniosła co najmniej 4,00.

§ 54

1. Student po złożeniu egzaminu dyplomowego staje się absolwentem Uczelni.

2. Absolwent studiów otrzymuje uczelniany dyplom ukończenia studiów potwierdzający uzyskanie odpowiedniego tytułu zawodowego i suplement do dyplomu.

3. Uczelnia nadaje następujące tytuły zawodowe:

- 1) inżynier;
- 2) inżynier architekt;
- 3) licencjat;
- 4) magister;
- 5) magister inżynier;
- 6) magister inżynier architekt.

4. Absolwent, który spełnił niżej wymienione warunki:

- 1) złożył pracę dyplomową w regulaminowym terminie;

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 87

2) uzyskał średnią ocen z toku studiów ustaloną według wzoru określonego w § 31 ust. 1 nie niższą niż 4,600;

3) uzyskał oceny „bardzo dobry” (bdb; 5,0; A) z wystawionych przez opiekuna i recenzenta (recenzentów) ocen pracy dyplomowej oraz z weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia;

4) postępował zgodnie z treścią ślubowania,

może otrzymać dyplom „z wyróżnieniem” według wzoru opracowanego przez Uczelnię.

5. Dyplom z wyróżnieniem przyznaje rada wydziału na wniosek komisji egzaminacyjnej.

6. Student, który podjął studia na kolejnej specjalności tego samego kierunku, otrzymuje zaświadczenie o jej ukończeniu według wzoru opracowanego przez Uczelnię wraz z wypisem realizowanych modułów zajęć.

7. Dyplom ukończenia studiów wyższych wydawany jest przez Uczelnię w terminie określonym w odrębnych przepisach.

8. Absolwent przed otrzymaniem dyplomu jest zobligowany uregulować wszystkie zobowiązania wobec Uczelni. Odebranie dyplomu absolwent potwierdza podpisem.

11.10 Wzór dyplomu ukończenia studiów wyższych pierwszego i drugiego stopnia

Dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego i drugiego stopnia jest wydawany na WBIŚiA zgodnie z wzorem określonym *Uchwałą nr 1/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie zatwierdzenia wzorów dyplomów ukończenia studiów wyższych pierwszego i drugiego stopnia*. Uchwała zawiera następujące załączniki:

- wzór dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia (*Załącznik nr 13*)
- wzór dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia (*Załącznik nr 14*)
- opis wyglądu dyplomu studiów pierwszego i drugiego stopnia

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 6 Nazwa: Proces dyplomowania	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 88

11.11 Elektroniczny album studentów. Elektroniczna księga dyplomów

Dział Kształcenia prowadzi elektroniczny album studentów oraz elektroniczną księgę dyplomów zgodnie z treścią *Zarządzenie nr 30/2013 REKTORA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zasad prowadzenia na Politechnice Rzeszowskiej albumu studentów i księgi dyplomów.*

WBIŚIA stosuje się również do zasad opisanych w powyższym rozporządzeniu, dotyczących odbioru dokumentów przez studentów, w tym dyplomu ukończenia studiów. W rozporządzeniu znajdują się wzory odpowiednich formularzy: „Potwierdzenie odbioru dokumentów” oraz „Potwierdzenie odbioru dokumentów przez osobę upoważnioną”.

Rok akademicki.....

**POLITECHNIKA RZESZOWSKA
WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, INŻYNIERII ŚRODOWISKA
i ARCHITEKTURY**

Katedra (Zakład):

Kierunek, rodzaj i stopień studiów:

Imię i nazwisko dyplomanta:

TEMAT PRACY DYPLOMOWEJ INŻYNIERSKIEJ

Kierownik Katedry/Zakładu

.....
(podpis i pieczęć)

Promotor:

Data i miejsce wydania tematu:

Termin zakończenia pracy:

Promotor

.....
(podpis)

Potwierdzam odbiór tematu pracy dyplomowej inżynierskiej:

.....
(data i podpis studenta)

Rok akademicki.....

**POLITECHNIKA RZESZOWSKA
WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, INŻYNIERII ŚRODOWISKA
i ARCHITEKTURY**

Katedra (Zakład):

Kierunek, rodzaj i stopień studiów:

Imię i nazwisko dyplomanta:

TEMAT PRACY DYPLOMOWEJ MAGISTERSKIEJ

Kierownik Katedry/Zakładu

.....

(podpis i pieczęć)

Promotor:

Data i miejsce wydania tematu:

Termin zakończenia pracy:

Promotor

.....

(podpis)

Temat pracy dyplomowej inżynierskiej:

.....

Potwierdzam zgodność tematu pracy dyplomowej inżynierskiej. Potwierdzam odbiór tematu pracy dyplomowej magisterskiej:

.....

(data i podpis studenta)

Załącznik nr 2. Regulamin wykonywania prac dyplomowych

1. Student pobiera temat pracy dyplomowej u upoważnionych pracowników Wydziału według specjalizacji którą wybrał, tj., Katedry lub Zakładu. Ustalenie i pobranie tematu powinno nastąpić minimum 12 miesięcy przed planowanym terminem ukończenia studiów. Wskazane jest, aby student posiadający określone zainteresowania wcześniej uzgodnił podejmowany temat z ewentualnym promotorem.
2. Wydanie tematu pracy dyplomowej następuje na podstawie przedstawionego indeksu z aktualną rejestracją.
3. Temat zostaje wypisany w 3 egz., z których jeden (oryginał) – wydany studentowi - powinien być oprawiony na początku pracy dyplomowej, drugi – złożony u promotora służy do kontroli postępu wykonania pracy, trzeci – trafia do dokumentów studenta w Dziekanacie Wydziału.
4. Po otrzymaniu tematu student zgłasza się do promotora w celu omówienia zakresu i szczegółów pracy dyplomowej.
5. Podczas pierwszych zajęć seminarium dyplomowego student otrzymuje temat seminarium, który zostaje wpisany na formularzu tematu pracy dyplomowej.
6. Całość pracy przyjmuje i zatwierdza promotor.
7. Ogólna pracochłonność pracy dyplomowej inżynierskiej nie może przekraczać 400 godz., a pracy magisterskiej 550 godz.
8. Zakres pracy dyplomowej ustala promotor, może on zwolnić studenta z opracowania niektórych fragmentów pracy dla zapewnienia wyżej określonej pracochłonności.
9. Student zobowiązany jest do napisania streszczenia pracy (w języku polskim i angielskim) w 2 egz., z których jeden zostaje umieszczony na końcu pracy dyplomowej, a drugi dołączony luzem.
10. Student jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej do końca sesji poprawkowej danego semestru.
11. Po ukończeniu pracy student wypełnia i składa w Dziekanacie wymagane przepisami dokumenty oraz 2 egz. pracy dyplomowej, wprowadza wymagane dane do Archiwum Prac Dyplomowych APD, po czym oczekuje wyznaczenia terminu egzaminu dyplomowego.
12. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz jeden recenzent wyznaczony przez Prodziekana w terminie dwóch tygodni od dnia wyznaczenia recenzenta.
13. Ocenę końcową z modułu „praca dyplomowa” wpisuje do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta Prodziekan jako średnią arytmetyczną ocen promotora i recenzenta.

Przykładowy regulamin wykonywania prac dyplomowych

Regulamin wykonywania prac dyplomowych

Kierunek: Architektura

1. Student pobiera temat pracy dyplomowej u upoważnionego pracownika Wydziału wg specjalizacji, do której został przydzielony, tj. Katedry lub Zakładu. Pobranie tematu powinno nastąpić po podzieleniu studentów wg specjalizacji (12 miesięcy przed planowanym terminem ukończenia studiów). Wskazane jest, aby student posiadający określone zainteresowania, wcześniej uzgodnił podejmowany temat z ewentualnym promotorem.
2. Wydanie tematu następuje na podstawie potwierdzenia stanu aktualnej rejestracji studenta.
3. Wskazane jest, aby każdy temat realizowany był przez jedną osobę. Dopuszcza się prace dyplomowe realizowane przez kilka osób, przy czym zakres pracy każdego studenta musi być wyraźnie określony przez promotora.
4. Temat zostaje wypisany w trzech egzemplarzach, z których jeden – wydany studentowi – powinien być dołączony na początku pracy dyplomowej, drugi pozostaje u promotora pracy, trzeci – przekazany do Dziekanatu.
5. Po otrzymaniu tematu, student powinien zgłosić się do promotora w celu omówienia zakresu i szczegółów pracy dyplomowej.
6. Podczas pierwszych zajęć seminarium dyplomowego student otrzymuje temat seminarium.
7. Prace wykonywane w Zakładzie Urbanistyki i Architektury, Zakładzie Projektowania Architektonicznego i Grafiki Inżynierskiej lub w Katedrze Konserwacji Zabytków, mogą zawierać część dopełniającą, konsultowaną u pracowników upoważnionych do prowadzenia prac dyplomowych z zakresu dziedzin: konstrukcje budowlane, materiały budowlane, fizyka budowli, projektowanie terenów zielonych, ekologia, projektowanie dróg, infrastruktura techniczna lub innych właściwych dla tematu pracy dyplomowej.
8. Studenci mogą być zwolnieni przez promotora z części praktycznej pracy w przypadkach uzasadnionych, wynikających z tematu pracy (np. przy przeglądowym charakterze pracy).
9. Ogólna pracochłonność pracy dyplomowej nie może przekraczać 550 godzin w przypadku prac magisterskich i 400 godzin w przypadku prac inżynierskich. Temat pracy, etapy i zakres jej wykonywania, określa promotor. Promotor może w trakcie opracowywania pracy zwolnić studenta z niektórych fragmentów, dla zapewnienia wyżej określonej pracochłonności. W szczególności promotor określa liczbę wymaganych rysunków. Należy unikać rysunków identycznych, elementów różniących się jedynie szczegółami; np. rysunków elementów typowych lub katalogowych.
10. Student zobowiązany jest do napisania streszczenia pracy o objętości do 0,5 strony maszynopisu (w języku polskim i angielskim), który dołącza do każdego egzemplarza pracy (drukowanej i elektronicznej). Dodatkowo student dołącza 1 egzemplarz streszczenia „luzem”.
11. Całość pracy przyjmuje i zatwierdza promotor. W przypadku pracy o charakterze projektowym, wskazane jest aby praca dyplomowa składała się z przynajmniej pięciu plansz projektowych o wymiarach co najmniej 50x70 cm oraz opisu.

12. Po ukończeniu pracy student umieszcza wersję elektroniczną na uczelnianej platformie APD (Archiwum Prac Dyplomowych). Następnie promotor przeprowadza procedurę antyplagiatową. Po uzyskaniu pozytywnego wyniku tej procedury, student składa do Dziekanatu 2 egzemplarze pracy w formie zwartej drukowanej i elektronicznej. Student jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej do końca sesji poprawkowej danego semestru.

13. Prodziekan ds. Nauczania wyznacza recenzenta. Promotor oraz recenzent sporządzają i zatwierdzają opinie pracy dyplomowej w APD. Student wypełnia i składa w Dziekanacie wymagane przepisami dokumenty, następnie oczekuje na wyznaczenie terminu obrony pracy.

14. Ocena końcowa z modułu „Praca dyplomowa” jest średnią arytmetyczną oceny promotora i recenzenta. Ocenę końcową z modułu praca dyplomowa wpisuje dziekan.

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**WYDZIAŁ
BUDOWNICTWA
INŻYNIERII ŚRODOWISKA
I ARCHITEKTURY**
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

Jednostka organizacyjna Wydziału (zakład/katedra)

PRACA DYPLOMOWA INŻYNIERSKA

Tytuł pracy

Imię i nazwisko autora pracy

Promotor: **prof. dr hab. inż. Imię i nazwisko**

Rzeszów, 2017

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**WYDZIAŁ
BUDOWNICTWA
INŻYNIERII ŚRODOWISKA
I ARCHITEKTURY**
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

Jednostka organizacyjna Wydziału (zakład/katedra)

PRACA DYPLOMOWA MAGISTERSKA

Tytuł pracy

Imię i nazwisko autora pracy

Promotor: **prof. dr hab. inż. Imię i nazwisko**

Rzeszów, 2017

Załącznik 4. Wzór streszczenia pracy dyplomowej

POLITECHNIKA RZESZOWSKA IM. I. ŁUKASIEWICZA
Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury
nazwa jednostki organizacyjnej

Rzeszów, 201...

STRESZCZENIE PRACY DYPLOMOWEJ MAGISTERSKIEJ/INŻYNIERSKIEJ **TYTUŁ**

Imię i nazwisko Autora pracy

Opiekun: tytuł, stopień, imię i nazwisko

Słowa kluczowe: nie więcej niż 5 słów w 2 wierszach, oddzielone przecinkami

tekst streszczenia – do 10 wierszy

RZESZOW UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
Faculty of Civil, Environmental Engineering and Architecture
nazwa jednostki organizacyjnej po angielsku

Rzeszów, 201...

DIPLOMA THESIS MS/BS ABSTRACT

TYTUŁ W WERSJI ANGIELSKIEJ

Imię i nazwisko Autora pracy

Supervisor: tytuł, stopień, imię i nazwisko

Key words: j.w.

tekst streszczenia w języku angielskim – do 10 wierszy

Załącznik 5. Wzór strony tytułowej okładki płyty CD

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**

im. Ignacego Łukasiewicza

**WYDZIAŁ BUDOWNICTWA,
INŻYNIERII ŚRODOWISKA
I ARCHITEKTURY**

**nazwa jednostki organizacyjnej
(zakład/katedra)**

PRACA DYPLOMOWA INŻYNIERSKA/MAGISTERSKA

Tytuł:

Autor pracy:

Nr indeksu:

Opiekun pracy:

Rzeszów, (data)

Załącznik 6. Podanie o dopuszczenie do egzaminu dyplomowego

**Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska
i Architektury**

Rzeszów,
(data)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(kierunek)

**Przewodniczący Komisji Egzaminu Dyplomowego
przez
Dziekana Wydziału Budownictwa, Inżynierii
Środowiska i Architektury**

Uprzejmie proszę o dopuszczenie do egzaminu dyplomowego i wyznaczenie terminu tego egzaminu. Wszystkie obowiązujące egzaminy złożyłem, a praca dyplomowa została przyjęta w dniu przez

.....
(podpis studenta)

Opinia oceniającego pracę dyplomową:

.....
.....
.....
.....

.....
(podpis)

Załącznik nr 7. Wniosek o przedłużenie terminu zaliczenia modułu „praca dyplomowa”

..... Rzeszów,
(imię i nazwisko)

.....
(adres)

.....
(nr albumu)

**Do Dziekana Wydziału
Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury
Politechniki Rzeszowskiej**

Proszę o udzielenie zgody na przedłużenie terminu zaliczenia modułu praca dyplomowa
(inżynierska / magisterska) do dnia

Uzasadnienie:

.....

.....

(podpis studenta)

Opinia promotora:

.....

.....

.....

.....

(podpis promotora)

Decyzja Dziekana:

.....

.....

(podpis Dziekana)

Załącznik nr 8. Podanie o wznowienie studiów i dopuszczenie do obrony

..... Rzeszów, dnia

(imię i nazwisko)

.....

.....

(adres)

.....

(telefon)

**Dziekan Wydziału
Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury
Politechniki Rzeszowskiej**

Proszę o:

- wznowienie studiów i dopuszczenie do obrony pracy dyplomowej.
- wznowienie studiów i przyjęcie mnie na semestr studiów stacjonarnych / niestacjonarnych* na kierunku w roku akademickim 20.../20...

Ostatnio studiowałem/łam w
(nazwa uczelni)

(Nr albumu) na Wydziale
na studiach stacjonarnych / niestacjonarnych*. Zostałem/łam skreślony/a z listy studentów semestru dnia z powodu

Do uzyskania rejestracji na następny semestr brakowało mi zaliczenia przedmiotów:

1.
2.
3.
4.
5.

Do podania załączam:

1. Dokument stwierdzający dotychczasowy przebieg studiów
2.
3.

.....
(podpis)

Wznowienie studiów na semestrze studiów stacjonarnych /
 niestacjonarnych* specjalność
 uzależniam od zdania niżej wymienionych egzaminów do dnia

.....
 (data)

.....
 (podpis Dziekana)

Przedmiot	Zakres semestru	Egzaminator	Ocena	Data i podpis egzaminatora
Egzamin sprawdzający:				
Egzaminy uzupełniające:				

Wobec spełnienia warunków wyrażam zgodę na przyjęcie na studia z dniem

.....

.....
 (data)

.....
 (podpis Dziekana)

* niepotrzebne skreślić

Załącznik 9. Oświadczenie o samodzielnym wykonaniu pracy dyplomowej

*Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 6/2015 Rektora
Politechniki Rzeszowskiej z dnia 24 marca 2015 r.*

.....
Imię i nazwisko studenta(ki)

.....
Numer albumu

.....
Kierunek / specjalność

.....
Opiekun pracy dyplomowej

OŚWIADCZENIE O SAMODZIELNYM WYKONANIU PRACY

Świadomy (-a) odpowiedzialności karnej z tytułu naruszenia ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j.: Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.) i konsekwencji dyscyplinarnych określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j.: Dz.U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.)¹, a także odpowiedzialności cywilnoprawnej oświadczam, że przedkładana praca dyplomowa: **licencjacka, inżynierska, magisterska**² pt.:

.....
.....
została napisana przeze mnie samodzielnie. Jednocześnie oświadczam, że ww. praca nie narusza w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, praw autorskich innych osób oraz dóbr chronionych prawem cywilnym. Wszystkie informacje umieszczone w pracy, uzyskane ze źródeł pisanych i elektronicznych, zostały udokumentowane w wykazie literatury z odpowiednimi odnośnikami. Praca dyplomowa złożona na nośniku elektronicznym w Dziekanacie jest zgodna z wydrukowaną pracą dyplomową. Oświadczam ponadto, że przedstawiona praca dyplomowa nie była wcześniej przedmiotem innej procedury związanej z uzyskaniem tytułu zawodowego w wyższej uczelni.

.....
Data i podpis studenta (ki)

¹ Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. (t.j.: Dz.U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.)

Art. 214 ust. 4. W razie podejrzenia popełnienia przez studenta czynu polegającego na przypisaniu sobie autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu rektor niezwłocznie poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

Art. 214 ust. 6. Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego zebrany materiał potwierdza popełnienie czynu, o którym mowa w ust. 4, rektor wstrzymuje postępowanie o nadanie tytułu zawodowego do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną oraz składa zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

² niepotrzebne skreślić

Załącznik 10. Oświadczenie o wyrażeniu zgody na korzystanie z utworu pracy dyplomowa

*Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 6/2015 Rektora
Politechniki Rzeszowskiej z dnia 24 marca 2015 r.*

.....
Imię i nazwisko studenta(ki)

.....
Numer albumu

.....
Kierunek / specjalność

.....
Opiekun pracy dyplomowej

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany (-a) wyrażam zgodę na korzystanie przez Politechnikę Rzeszowską z utworu jakim jest praca dyplomowa (licencjacka, inżynierska, magisterska)¹ mojego autorstwa do celów dydaktycznych lub prowadzenia badań własnych, przy zachowaniu ochrony wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j.: Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.).

.....
Data i podpis studenta (ki)

Załącznik 11. Oświadczenie Promotora w sprawie dopuszczenia pracy dyplomowej do obrony

**Oświadczenie Promotora
w sprawie dopuszczenia pracy dyplomowej do obrony***

Oświadczam, że zapoznałem się z Rozszerzonym Raportem Podobieństwa wygenerowanym przez System Antyplagiatowy dla pracy:

Autor:

Tytuł

.....

.....

Po zapoznaniu się z raportem podobieństwa stwierdzam, że wykryte w pracy zapożyczenia są uprawnione, praca dyplomowa nie nosi znamion plagiatu i może być dopuszczona do obrony.

.....

Data

.....

Podpis promotora

* Promotor składa oświadczenie o dopuszczeniu pracy do obrony tylko wówczas, gdy uznaje za niezbędne dla pracy zapożyczenia, które wynikają z umieszczenia w niej wymienionych niżej elementów:

- cytatów sporządzonych zgodnie z art. 29 ustawy o prawie autorskich i prawach pokrewnych, które nie ograniczają samodzielności pracy;
- załączników, gdy przekazanie ich treści nie może być dokonane w inny sposób (np. poprzez umieszczenie informacji w bibliografii);
- nagłówek tabel, schematów, wykresów, rysunków, zdjęć itp.;
- opisów bibliograficznych zawartych w przypisach i wykazie literatury.

Załącznik 12. Karta przydziału nowego tematu pracy dyplomowej

.....

pieczęć

**Karta przydziału
nowego tematu pracy dyplomowej**

Imię i nazwisko studenta:

Opiekun pracy:

Stary temat pracy:

.....

.....

.....

Nowy temat pracy:

.....

.....

.....

Temat pracy wydano:

Podpis opiekuna pracy:

Podpis dziekana:

Podpis studenta:

Załącznik 13. Wzór dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia

WYDANY
W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

DYPLOM
UKOŃCZENIA STUDIÓW

PIERWSZEGO STOPNIA

POLITECHNIKA RZESZOWSKA

im. Ignacego Łukasiewicza

(nazwa jednostki organizacyjnej uczelni)

DYPLOM

ukończenia studiów
na kierunku
w specjalności

w obszarze kształcenia w zakresie

o profilu kształcenia
z wynikiem
i uzyskania w dniu
tytułu zawodowego

Kierownik podstawowej
jednostki organizacyjnej

Rektor

Pan/i

data urodzenia

miejsce urodzenia

.....
(pełna posiadacza dyplomu)

Nr dyplomu

.....
(pieczęć imienna i podpis)

dnia

.....
(pieczęć imienna i podpis)

.....
(miejscowość)

Załącznik nr 14. Wzór dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia

WYDANY
W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

DYPLOM
UKOŃCZENIA STUDIÓW

DRUGIEGO STOPNIA

POLITECHNIKA RZESZOWSKA

im. Ignacego Lukaszewicza

(nazwa jednostki organizacyjnej uczelni)

DYPLOM

ukończenia studiów
na kierunku
w specjalności

w obszarze kształcenia w zakresie

o profilu kształcenia
z wynikiem
i uzyskania w dniu
tytułu zawodowego

Kierownik podstawowej
jednostki organizacyjnej

Rektor:

Pan/i

data urodzenia

miejsce urodzenia

.....
(podpis posiadacza dyplomu)

Nr dyplomu

.....
(pieczęć imienna i podpis)

.....
(miejscowość)

.....
(pieczęć imienna i podpis)

.....
dnia

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 7 Nazwa: Działania zapobiegawcze i naprawcze	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 110

12 Proces 7 – działania zapobiegawcze i naprawcze

12.1 Podstawa formalna procesu

Forma oraz tryb przeprowadzania tych działań określone są w zarządzeniach Rektora Politechniki Rzeszowskiej tj.:

- Zarządzenie nr 26/2006 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 20 września 2006 r. w sprawie zasad tworzenia i funkcjonowania studiów podyplomowych i kursów dokształcających prowadzonych przez Politechnikę Rzeszowską.
- Zarządzenie nr 34/2012 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 1 września 2012 r. w sprawie obowiązków prorektorów w kadencji 2012 – 2016.
- Zarządzenie nr 14/2012 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kursów dokształcających i szkoleń na Politechnice Rzeszowskiej.
- Jednolity tekst ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 wraz z późn. zm.).
- Załącznik do zarządzenia nr 6/2010 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza z dnia 1 marca 2010 r. - Regulamin Pracy Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza wraz z późn. zmianami.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 7 Nazwa: Działania zapobiegawcze i naprawcze	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 111

12.2 Cel procesu

Celem procesu działania zapobiegawcze i naprawcze jest przewidywanie i zapobieganie sytuacjom mogącym obniżyć poziom kształcenia na Wydziale oraz w sytuacji ich stwierdzenia podjęcie kroków celem przywrócenia właściwego poziomu zajęć dydaktycznych.

12.3 Zakres procesu

Proces działań zapobiegawczych i naprawczych obejmuje swoim zakresem wszystkie pozostałe procesy „Oceny stopnia realizacji efektów kształcenia”.

Proces działań zapobiegawczych i naprawczych powinien dotyczyć wszystkich form zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale tj. wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, ćwiczeń projektowych oraz laboratoriów, a także praktyk studenckich na studiach I i II stopnia, doktoranckich oraz studiach podyplomowych.

Procesowi działań zapobiegawczych i naprawczych powinni podlegać wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia dydaktyczne.

Proces obejmuje:

- organizację zajęć wyrównawczych (kursów),
- wyjaśnienie powodu obniżenia jakości nauczania (rozmowa z pracownikiem, rozmowa z osobą zgłaszającą problem, analiza sposobu realizacji zajęć dydaktycznych),
- działania dyscyplinarne.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 7 Nazwa: Działania zapobiegawcze i naprawcze	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 112

12.4 Częstotliwość

Proces działań zapobiegawczych i naprawczych powinien być prowadzony w zależności od potrzeb pojawiających się w związku z:

- zgłoszeniem problemu przez studentów bądź pracowników Politechniki Rzeszowskiej,
- negatywną oceną pracownika dydaktycznego w trakcie hospitacji lub ankietyzacji bądź uzyskania przez studentów, biorących udział w prowadzonych przez pracownika zajęciach dydaktycznych, zdecydowanie gorszych wyników niż w latach poprzednich lub u innych nauczycieli akademickich, prowadzących ten przedmiot.

12.5 Odpowiedzialność

Za przeprowadzenie procedury działań zapobiegawczych i naprawczych odpowiedzialni są:

- Koordynatorzy poszczególnych modułów zajęć,
- Kierownicy jednostek,
- Dziekan, Prodziekani ds. Kształcenia,
- Prorektor ds. Kształcenia (w zakresie dbałości o jakość i skuteczność kształcenia poprzez wprowadzenie wewnętrznych systemów zapewnienia jakości),
- Rektor (w kwestiach decyzji osobowych).

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 7 Nazwa: Działania zapobiegawcze i naprawcze	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 113

12.6 Monitorowanie procesu

Jakość realizowanych na uczelni zajęć dydaktycznych jest kontrolowana w trakcie procesu „hospitacje”.

Kontrolę dyscypliny pracy przeprowadza Rektor za pośrednictwem Działu Spraw Osobowych.

12.7 Działania zapobiegawcze

W przypadku stwierdzenia, że istnieje ryzyko obniżenia poziomu kształcenia studentów należy zorganizować kursy przygotowawcze dla kandydatów na studia (przede wszystkim kursy z przedmiotów ścisłych: fizyki, matematyki i chemii). Kursy tworzy Rektor na wniosek Dziekana zaopiniowany przez Radę Wydziału.

W ramach dbania o poziom kształcenia studentów na Wydziale organizowane są wykłady z zaproszonymi gośćmi (przedstawiciele firm, wykładowcy z innych ośrodków akademickich, projektanci i specjaliści związani z branżą budowlano-architektoniczną).

Ponadto w celu podnoszenia efektów kształcenia studentów na Wydziale organizowane są wycieczki naukowo-dydaktyczne do przedsiębiorstw branży budowlano-sanitarnej oraz szkolenia techniczne.

Wydział stara się dostosowywać formę i program nauczania do wymogów rynku pracy. W celu zapoznania studentów z realiami rynku pracy prowadzone są również praktyki zawodowe.

Do działań zapobiegawczych zaliczyć można również:

- promowanie dobrych praktyk akademickich,
- nagradzanie wyróżniających się pracowników akademickich i studentów.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 7 Nazwa: Działania zapobiegawcze i naprawcze	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 114

12.8 Działania naprawcze

Działania naprawcze zostały opisane szczegółowo w każdym z procesów „Oceny stopnia realizacji efektów kształcenia”.

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 8	Data: 15.06.17 r.
	Nazwa: Zapobieganie i postępowanie w razie wykrycia zjawisk patologicznych związanym z procesem kształcenia	
		Strona 115

13 Proces 8 – zapobieganie i postępowanie w razie wykrycia zjawisk patologicznych związanych z procesem kształcenia

13.1 Podstawa formalna procesu

Forma oraz tryb przeprowadzania tych działań określone są w następujących aktach prawnych:

- Statut Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza a dnia 25.06.2015 r.,
- Regulamin pracy Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza (zał. 1 do Zarządzenia nr 6/2010 Rektora PRz z dnia 1 marca 2010 r.) wraz z późn. zmianami,
- Uchwała Nr 22/2015 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej.
- Regulamin studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza uchwalony przez Senat Politechniki Rzeszowskiej w dniu 23 kwietnia 2015 r.
- Uchwała nr 3/2011 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie przyjęcia Kodeksu Dobre praktyki w szkołach wyższych opracowanego uchwalony przez Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich 26 kwietnia 2007 r.
- Uchwała nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dn. 21 marca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej.
- Zarządzenie 2/2013 r Rektora PRz z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzenia w życie Regulaminu zarządzania prawami własności intelektualnej oraz komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych w Politechnice Rzeszowskiej,
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. 2016 poz. 1666 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec studentów z dnia 6 grudnia 2006 roku (Dz.U. z 2006 r. nr 236, poz 1707).

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 8 Nazwa: Zapobieganie i postępowanie w razie wykrycia zjawisk patologicznych związanym z procesem kształcenia	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 116

14 Cel procesu

Celem procesu jest zapobieganie zjawiskom patologicznym związanym z procesem kształcenia.

14.11 Zakres procesu

Proces obejmuje zarówno pracowników oraz studentów Wydziału w zakresie niewypełniania obowiązków oraz naruszania zasad postępowania wynikających z ww. przepisów, a w szczególności wynikającymi z :

- naruszeniem praw autorskich,
- zasad równego traktowaniem pracowników.
- naruszenia ogólnie przyjętych zasad etyki zawodowej,

14.12 Odpowiedzialność

- Rektor
- Dziekan
- Prodziekani
- Kierownicy jednostek
- Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich
- Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów i Doktorantów
- Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów i Doktorantów

14.13 Monitorowanie procesu

Każdy pracownik ma obowiązek powiadomienia drogą służbową o faktach naruszenia zasad wynikających z ww. przepisów bezpośredniego przełożonego lub Dziekana, a w przypadku zaistnienia innych okoliczności uniemożliwiających drogę służbową bezpośredni Rektora Prz. W ramach systemu dobrych praktyk dla studentów powoływani są opiekunowie poszczególnych lat studiów. Głównym zadaniem opiekunów jest utrzymywanie kontaktów ze studentami, a w szczególności ze starostami w celu udzielania pomocy w zakresie spraw zgłaszanych przez studentów. Monitorowanie naruszania praw autorskich prowadzone jest w

	OCENA STOPNIA REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PROCES 8 Nazwa: Zapobieganie i postępowanie w razie wykrycia zjawisk patologicznych związanym z procesem kształcenia	Data: 15.06.17 r.
		
		Strona 117

ramach pracy nauczycieli akademickich w toku realizacji programu studiów, natomiast monitoring zjawiska prowadzony jest w trakcie realizacji procedur weryfikacji efektów kształcenia, szczególnie w procesie dyplomowania z wykorzystaniem dostępnego programu antyplagiat.

14.14 Działania naprawcze i zapobiegawcze

Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych nauczycieli akademickich powołana jest Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich. Członków komisji dyscyplinarnej wybiera Senat na okres swojej kadencji spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Rektor powołuje Rzecznika ds. Dyscyplinarnych nauczycieli akademickich.

Opiekun roku ma obowiązek informowania Kierownika Katedry/Zakładu, Prodziekana ds. Kształcenia o poważniejszych problemach zgłaszanych przez studentów. Opiekunów poszczególnych lat studiów powołuje i odwołuje Dziekan. Opiekunowie powoływani są z dniem 1 października pierwszego roku akademickiego dla danej grupy studentów i pełnią swoją funkcję do końca okresu studiów.